

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

ŽUPANIJSKE BOLNICE ORAŠJE

2023.

Broj: 01-02-08-11-3-3244-7/23

Sarajevo, septembar 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	8
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	9
1.	UVOD	9
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	15
5.1	Izrada i donošenje finansijskog plana i plana i programa rada	15
5.2	Izveštavanje.....	16
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	17
6.1	BILANS USPJEHA – IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD	17
6.1.1	Prihodi	17
6.1.1.1	Prihodi iz ugovora s kupcima	17
6.1.1.2	Ostali prihodi i dobiti.....	18
6.1.2	Rashodi.....	19
6.1.2.1	Poslovni rashodi	19
6.1.2.1.1	Troškovi sirovina i materijala	19
6.1.2.1.2	Utrošena energija i gorivo.....	19
6.1.2.1.3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja.....	20
6.1.2.1.4	Amortizacija.....	22
6.1.2.1.5	Troškovi primljenih usluga	22
6.1.2.1.6	Ostali poslovni rashodi i troškovi.....	23
6.1.3	Finansijski rezultat.....	23
6.2	BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA.....	24
6.2.1	Dugoročna imovina.....	24
6.2.1.1	Nekretnine, postrojenja i oprema	24
6.2.2	Kratkoročna imovina.....	27
6.2.2.1	Zalihe	27
6.2.2.2	Potraživanja od kupaca	28
6.2.2.3	Novac i novčani ekvivalenti.....	28
6.2.2.4	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	28
6.2.3	Kapital.....	29
6.2.4	Obaveze.....	29
6.2.4.1	Dugoročne obaveze.....	29
6.2.4.2	Kratkoročne obaveze	30
6.2.5	Popis imovine i obaveza	31
6.3	IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA	32
6.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	32
6.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	32
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	32
8.	JAVNE NABAVKE	33
9.	FINANSIJSKA KONSOLIDACIJA	35
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	36
V.	PRILOZI	37
1.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	37
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	37

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Županijske bolnice Orašje (u daljnjem tekstu: Bolnica)**, koji obuhvataju: Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. 12. 2023. godine, Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu za period od 1. 1. 2023. do 31. 12. 2023. godine, Izvještaj o tokovima gotovine – Izvještaj o gotovinskim tokovima na dan 31. 12. 2023. godine, Izvještaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na dan 31. 12. 2023. godine, te Bilješke uz finansijske izvještaje.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Bolnice na 31. 12. 2023. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Prihodi po osnovu pruženih usluge zdravstvene zaštite inoosiguranicima priznavani su u momentu njihove naplate, što nije u skladu sa Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje. To je za posljedicu imalo potcijenjene prihode i finansijski rezultat za 2023. godinu u iznosu od 66.946 KM, te precijenjene odgođene prihode za 264.250 KM i precijenjen gubitak prethodnih godina u iznosu od 186.989 KM (tačke 6.1.1.1, 6.1.3 i 6.2.4.2 Izvještaja);**
- 2. Bolnica ne vrši knjigovodstveno evidentiranje dijela zaliha, jer je prilikom nabave pojedinih materijala vršeno priznavanje rashoda perioda bez zaduživanja zaliha, iako nije došlo do stvarnog utroška, što nije u skladu sa MRS-om 2 – Zalihe. Efekte na finansijske izvještaje nije moguće kvantificirati. Također, nije uspostavljeno materijalno knjigovodstvo zaliha, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.2.1 Izvještaja).**

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Bolnice u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Bolnica ne posjeduje dokumentaciju o vlasništvu dva poslovna objekta koja su iskazana u poslovnim knjigama na 31. 12. 2023. godine u iznosu od 5.291.112 KM nabavne vrijednosti. Pored toga, Bolnica u poslovnim knjigama nema iskazan poslovni prostor u Odžaku, koji joj u skladu sa Odlukom o prenošenju osnivačkih prava općine Odžak nad dijelom Doma zdravlja Odžak na Županiju Posavsku pripada. Za ovaj poslovni prostor Bolnica nema obezbijedenu kompletnu dokumentaciju o vlasništvu (tačka 6.2.1.1 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. U kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja, utvrdili smo da nema ključnih pitanja revizije.

Ostala pitanja

Finansijske izvještaje Bolnice za godinu završenu 31. 12. 2022. revidirao je drugi revizor, koji je izrazio nemodificirano mišljenje o tim finansijskim izvještajima 30. 3. 2023. godine.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja direktor je odgovoran za procjenjivanje sposobnosti Bolnice da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako direktor ili namjerava likvidirati Bolnicu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovila Bolnica.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola;

- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Bolnice;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Bolnice da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Bolnica prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Županijske bolnice Orašje za 2023. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Bolnice za 2023. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Nije uspostavljen unutrašnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika, što je obaveza u skladu sa kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti (tačka 4. Izvještaja);**
2. **Obaveze prema dobavljačima nisu izvršavane u propisanom roku, niti su provođene redovne mjere upravljanja rizikom likvidnosti, što je imalo za posljedicu neizmirene obaveze prema dobavljačima u iznosu od 973.402 KM. To nije u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju. Koeficijent tekuće likvidnosti na 31. 12. 2023. godine iznosio je 0,7, što ukazuje na to da Bolnica tekućim sredstvima nije u mogućnosti izmiriti tekuće obaveze (tačka 6.2.4.2 Izvještaja);**

3. Nije proveden cjelovit popis zaliha i odgođenih prihoda, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stanjem utvrđenim popisom. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.5 Izvještaja);
4. Izvršena je nabavka usluga obrade i analize nalaza i bankarskih usluga u ukupnom iznosu od 42.993 KM bez provedenih postupaka javne nabavke, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (tačka 8. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Bolnice u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Vođenje evidencija o radnom vremenu vrši se na način da se evidentira samo prisustvo na poslu u zbirnom broju sati i vrsta rada, bez podataka o početku i završetku radnog vremena, kao i podataka o prekidima u toku rada (pauza, privatno, službeno odsustvo i sl.), zbog čega izražavamo sumnju u njihovu vjerodostojnost (tačka 6.1.2.1.3 Izvještaja);**
- **Kantonalni Zakon o ustanovama nije usaglašen sa federalnim Zakonom o ustanovama u dijelu kojim se reguliše pokriće gubitaka ustanove, s obzirom na to da je kantonalnim Zakonom definisano da osnivač solidarno i neograničeno odgovara za obaveze ustanove, dok je federalnim Zakonom o ustanovama definisano da osnivač supsidijarno odgovara za obaveze ustanove ako aktom o osnivanju nije drugačije određeno i da je dužan pokriti višak rashoda nad prihodima u roku od 60 dana do dana usvajanja godišnjeg obračuna. Napominjemo da je akumulirani nepokriveni višak rashoda nad prihodima iz prethodnog perioda (akumulirani gubitak do visine kapitala) iskazan u iznosu od 786.907 KM, a osnivač nije poduzimao aktivnosti na pokriću ovog gubitka (tačka 6.2.3 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je odgovoran da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedio namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno

uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.

Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Bolnice, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 19. 9. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Poduzeti aktivnosti s ciljem usaglašavanja Statuta i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta s odredbama kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti u dijelu definisanja unutrašnje organizacije Bolnice.	4.
2.*	Donositi godišnji plan obuke zaposlenika, te uspostaviti evidenciju obuke iz okvira poslova koje obavljaju zaposlenici.	4.
3.*	Dopuniti mapu poslovnih procesa ključnim poslovnim procesima koji obuhvataju zdravstvenu zaštitu, donijeti registar rizika, te sačinjavati godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole i dostavljati ga nadležnom ministarstvu, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
4.	Potrebno je da Stručno vijeće Bolnice obavlja poslove propisane kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Statutom.	4.
5.*	Uspostaviti i provoditi unutrašnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih radnika, u skladu sa odredbama kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Statuta.	4.
6.	Potrebno je da Upravni odbor utvrdi plan rada i razvoja Bolnice, u skladu sa odredbama kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti.	5.1
7.*	Potrebno je da direktor sačinjava i Upravnom odboru podnosi izvještaje o cjelokupnom poslovanju Bolnice jednom tromjesečno, kako je propisano kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Statutom.	5.2.
8.	Godišnje finansijske izvještaje usvajati prije njihovog podnošenja nadležnim organima i institucijama u skladu sa odredbama Statuta.	6.
9.	Evidencije o radnom vremenu voditi u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.	6.1.2.1.3
10.	Naknade zaposlenicima isplaćivati u skladu sa odredbama Kolektivnog ugovora i Pravilnika o radu, a rashode prevoza i smještaja za službena putovanja priznavati na osnovu knjigovodstvenih isprava koje služe kao osnov za knjiženje u poslovnim knjigama.	6.1.2.1.3
11.*	Za radna mjesta sistematizovana Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta angažovanje vršiti u skladu s odredbama Zakona o radu.	6.1.2.1.3
12.	Troškove neproizvodnih usluga, troškove rezervnih dijelova i troškove otpisa sitnog inventara, ambalaže i autoguma u Bilansu uspjeha iskazivati u skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.	6.1.2.1.6

13.	Rashodovana stalna sredstva evidentirati u vanbilansnoj evidenciji do likvidacije i donošenja odluke o postupanju s tim stalnim sredstvima.	6.2.1.1
14.*	Na datum bilansa vršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.1.1
15.*	Poduzeti aktivnosti na obezbjeđenju upotrebne dozvole za objekte koje Bolnica koristi, s ciljem upisa objekata u zemljišne knjige, a u saradnji sa Skupštinom Kantona i Domom zdravlja Odžak poduzeti aktivnosti na obezbjeđenju potrebne dokumentacije o vlasništvu za poslovni prostor u Odžaku.	6.2.1.1
16.	Uspostaviti materijalno knjigovodstvo za nabavke RTG materijala, uredskog materijala, hrane, te materijala za čišćenje i održavanje higijene u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, a nabavljene količine evidentirati u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe.	6.2.2.1
17.	Knjigovodstveno evidentiranje rashoda lijekova, sanitetskog i ostalog materijala vršiti u momentu stvarnog utroška, radi fer i tačnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata, u skladu s odredbama Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje.	6.2.2.1
18.	Uskladiti odredbe Statuta sa kantonalnim Zakonom o ustanovama u dijelu pokrića gubitka Bolnice.	6.2.3
19.	Obaveze prema dobavljačima izmirivati u propisanim rokovima, te provoditi redovne mjere upravljanja rizikom likvidnosti u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju.	6.2.4.2
20.	Prihode za stvarne troškove po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju evidentirati u skladu sa odredbama Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje.	6.2.4.2
21.*	Godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, te uskladiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem, shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.5
22.*	Provoditi postupke javnih nabavki za sve nabavke koje vrši Bolnica, u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.	8.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (9)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
- Finansijski plan Županijske bolnice za period od 1. 1. 2023. do 31. 12. 2023. sa projekcijom za period od 1. 1. 2024. do 31. 12. 2025. godine i Izmjene Finansijskog plana Županijske bolnice za period od 1. 1. 2023. do 31. 12. 2023. godine;
- Zakon o ustanovama;
- Zakon o ustanovama Županije Posavske;
- Zakon o zdravstvenom osiguranju;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti Županije Posavske;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom poslovanju;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Kolektivni ugovor o pravima i obvezama poslodavaca i radnika u djelatnosti zdravstva na teritoriji Županije Posavske;
- Statut Županijske bolnice;
kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Bolnica je osnovana 12. 7. 2001. godine Odlukom o osnivanju Županijske bolnice,² koju je donijela Skupština Županije Posavske (u daljnjem tekstu: Skupština Kantona). Pravni je sljednik Opće bolnice u Orašju za koju je Općinsko vijeće Općine Orašje 2001. godine prenijelo svoja suosnivačka prava na Županiju Posavsku (u daljnjem tekstu: Kanton). Bolnica je registrovana u Kantonalnom sudu u Odžaku rješenjem od 9. 1. 2002. godine.

Bolnica je javna ustanova za pružanje usluga sekundarne zdravstvene zaštite građanima u okviru registrovanih djelatnosti kao što je specijalističko-konzilijarna i bolnička zdravstvena zaštita za područje interne medicine, hirurgije, pedijatrije, ginekologije i porodilišta, specijalističko-konzilijarno liječenje, bolnička i zdravstvena njega i medicinska rehabilitacija, laboratorijsku, radiološku i drugu dijagnostiku, hemodijalizu i dr.

Unutrašnja organizacija i način rada uređeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta koji je, u skladu sa Statutom, donio Upravni odbor. Pravilnikom je sistematizovano 258 radnih mjesta, a na 31. 12. 2023. godine Bolnica je imala 193 zaposlenika.

Sjedište Bolnice je u Orašju, u Trećoj ulici broj 4.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Bolnice za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od novembra 2023. do septembra 2024. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Bolnice za 2019. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Bolnica je postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju.

Revizijom je konstatovano da nisu preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

² „Narodne novine Županije Posavske“, br. 6/01

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Prijem zaposlenika vršen je nakon javnog oglašavanja, u skladu sa odredbama Zakona o radu i Pravilnika o radu.
2.	Donesena je Metodologija izrade finansijskog plana, sa definisanim rokovima njegovog sačinjavanja.
3.	Ugovor o pružanju usluga zdravstvene zaštite osiguranim osobama između Bolnice i Zavoda zaključen je blagovremeno.
4.	Obaveze su stvarane, a rashodi priznavani do visine utvrđene finansijskim planom.
5.	Od 2024. godine nabavljene količine reagensa i potrošnog materijala za transfuziju i laboratorij knjigovodstveno se evidentiraju u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 2 – Zalihe, i s Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama.
6.	Prava na naknadu za odvojeni život od porodice utvrđivane su u skladu sa odredbama Kolektivnog ugovora i Pravilnika o radu, a obračun i uplata poreza i doprinosa na ove naknade vršena je u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima.
7.	Knjigovodstveno evidentiranje poslovnih promjena vršiti na osnovu knjigovodstvenih isprava kojima se dokazuje vrsta i obim nastale promjene, u skladu sa članom 15. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.
8.	Stalni sudski vještak izvršio je procjenu vrijednosti bolničke opreme, na osnovu koje je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje u poslovne knjige.
9.	Obračun amortizacije vršen je po stopama koje su utvrđene Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama.
10.	Izveštaj o novčanim tokovima sačinjen je u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva.
11.	Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljene su u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih MRS i MSFI.
12.	Postupano je u skladu sa članom 69. stav (2) tačka e) Zakona o javnim nabavkama kada formalno ispravne ponude nadmašuju procijenjene vrijednosti nabavki, a e-aukcije su provođene u skladu sa Pravilnikom o uslovima i načinu korištenja e-aukcije.
Djelimično realizovane preporuke	
1.	Doneseni su i ažurirani pojedini interni akti, kao i mapa poslovnih procesa. Međutim, sistematizacija radnih mjesta nije u skladu sa odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti Županije Posavske, mapa poslovnih procesa ne sadrži sve ključne procese, nije donesen registar rizika, niti se sačinjavaju godišnji izvještaji o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole.
2.	Godišnjim popisom imovine i obaveza izvršen je popis svih stalnih sredstava i izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Popis je izvršen u propisanom rokovima. Međutim, nije izvršen popis svih zaliha i odgođenih prihoda (dugoročnih i kratkoročnih).

Nerealizovane preporuke	
1.	Osigurati unutrašnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih radnika, u skladu sa odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti, sa Statutom Bolnice i Pravilnikom o obavljanju unutrašnjeg stručnog nadzora.
2.	Tromjesečne izvještaje o poslovanju Bolnice dostavljati Upravnom odboru, u skladu s članom 68. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, članom 43a. kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 18. Statuta.
3.	Ugovore o djelu zaključivati samo za poslove koji se obavljaju jednokratno i koji traju određeno vrijeme, s jasno definisanim poslovima, u skladu sa zakonskim i drugim propisima.
4.	Donositi godišnji plan edukacije zaposlenika, te utvrditi okvirni iznos sredstava potrebnih za njegovu realizaciju.
5.	Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 36 – Umanjenje vrijednosti imovine i Pravilnika o računovodstvenim politikama.
6.	Potrebno je u saradnji sa Skupštinom Županije i Domom zdravlja Odžak poduzeti aktivnosti na obezbjeđenju potrebne dokumentacije koja bi bila osnova za uknjiženje pripadajuće imovine u poslovne knjige Bolnice.
7.	Potrebno je za sve nabavke koje vrši Bolnica provoditi postupke javnih nabavki, u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Nakon izvršene revizije za 2023. godinu date su ukupno 22 preporuke, od čega je 13 novih i devet preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2019. godinu (sedam nerealizovanih i dvije djelimično realizovane).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i usklađenost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

U pismu menadžmentu dato je devet preporuka, od kojih su tri implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, dvije su djelimično implementirane, a za četiri preporuke nisu preduzete aktivnosti.

Revizijom je utvrđeno da je većina preporuka implementirana, odnosno djelimično implementirana.

Implementacijom preporuka datih u pismu menadžmentu rukovodstvo je pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Bolnica u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

Osnovni opći akt Bolnice je Statut donesen 2001. godine, kojim su utvrđeni naziv i sjedište Bolnice, djelatnost, unutrašnja organizacija, organi upravljanja, stručna tijela Bolnice, izvori i način finansiranja, način raspolaganja viškom prihoda nad rashodima i način pokrivanja viška rashoda nad приходima, nadzor nad radom, imovina i odgovornost za obaveze, javnost rada i drugo. Izmjene i dopune Statuta vršene su 2011. i 2013. godine. Na Statut i njegove izmjene i dopune Skupština Kantona je dala saglasnost.

Kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti³ propisano je da Bolnica ima obavezne službe za neurologiju, psihijatriju, pulmologiju i infektologiju. Ove službe nisu definisane Statutom Bolnice, niti su formirane. Pored navedenog, radna mjesta doktora ili specijalista za navedene oblasti nisu sistematizovana. Poslovi infektologije i pulmologije se ne obavljaju, a poslove neurologije i psihijatrije obavljaju lica angažovana po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima. **Shodno navedenom konstatujemo da Statut i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta nisu usklađeni sa kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti u dijelu definisanja unutrašnje organizacije Bolnice.**

Pored navedenog, utvrdili smo da Bolnica ne donosi plan obuke zaposlenika, niti se vodi evidencija obuke iz okvira poslova koje obavljaju zaposlenici.

Direktor je 11. 1. 2024. godine imenovao koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu.

Upravljanje rizicima je proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika javnih sredstava, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno primjenom sistema finansijskog upravljanja i kontrole, a u svrhu smanjenja rizika. Upravni odbor je 16. 2. 2024. godine donio Strategiju upravljanja rizicima, ali nisu utvrđeni rizici za sve poslovne procese. Bolnica nije donijela Registar rizika.

Donesen je određen broj internih akata i procedura s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola, kao što su: Pravilnik o radu, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, Pravilnik o javnim nabavkama, Pravilnik o reprezentaciji, Pravilnik o blagajničkom poslovanju, Pravilnik o korištenju službenih vozila i dr. U 2024. godini, nakon obavljene prethodne revizije i datih preporuka u Pismu menadžmentu, doneseni su i Metodologija izrade finansijskog plana i Pravilnik o finansijskom upravljanju i kontroli.

Također, donesena je mapa poslovnih procesa. Međutim, uvidom u nju konstatovano je da njome nisu obuhvaćeni procesi koji se odnose na osnovu djelatnost Bolnice, a to je pružanje usluga zdravstvene zaštite. Skrećemo pažnju na to da je mapiranje poslovnih procesa i njihova razrada veoma značajna, jer predstavlja osnov za utvrđivanje i procjenu rizika u organizaciji. Shodno navedenom, konstatujemo da mapa poslovnih procesa ne sadrži sve ključne poslovne procese koji se odnose na djelatnost Bolnice.

Mapa poslovnih procesa i rizici za pojedine poslovne procese uneseni su u aplikaciju PIFC, u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH.⁴

Bolnica nije, u skladu sa članom 14. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, sačinila godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2023. godinu.

³ „Narodne novine Županije Posavske“, br. 6/03, 1/13, 13/19

⁴ V. broj 846/2023 od 21. 6. 2023. godine

Statut i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta nisu usklađeni sa odredbama kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti u dijelu definisanja unutrašnje organizacije Bolnice, nije donesen godišnji plan obuke zaposlenika i uspostavljena evidencija obuke, mapa poslovnih procesa ne sadrži sve ključne poslovne procese, te nije sačinjen godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole. Shodno navedenom, konstatovano je da sistem finansijskog upravljanja i kontrole nije u potpunosti uspostavljen u dijelu kontrolnog okruženja, upravljanja rizicima i kontrolnih aktivnosti, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Preporuke:

- *poduzeti aktivnosti s ciljem usaglašavanja Statuta i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta s odredbama kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti u dijelu definisanja unutrašnje organizacije Bolnice;*
- *donositi godišnji plan obuke zaposlenika, te uspostaviti evidenciju obuke iz okvira poslova koje obavljaju zaposlenici;*
- *dopuniti mapu poslovnih procesa ključnim poslovnim procesima koji obuhvataju zdravstvenu zaštitu, donijeti registar rizika, te sačinjavati godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole i dostavljati ga nadležnom ministarstvu, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.*

Organi Bolnice

U skladu s odredbama člana 16. Statuta, organi Bolnice su Upravni odbor, direktor i Stručno vijeće. Upravni odbor imenuje Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva zdravstva i socijalne politike Županije Posavske (u daljnjem tekstu: nadležno Ministarstvo). Upravni odbor čini pet članova: predstavnici Kantona (tri člana), predstavnik zdravstvenih radnika Bolnice i predstavnik nadležnog Ministarstva. Upravni odbor Bolnice imenovan je Rješenjem o imenovanju Vlade Županije od 22. 4. 2021. godine, na mandatni rok od četiri godine, u sljedećem sastavu: Juro Ilić – predsjednik, Mirela Mikičić – zamjenica predsjednika, i članovi Ismet Mehić, Anđelko Živković i Marko Živković. U toku 2023. godine Upravni odbor održao je 17 sjednica na kojima je raspravljao i razmatrao pitanja iz svoje nadležnosti.

Statutom je definisano da Bolnicom rukovodi direktor koji organizuje rad, vodi poslove, predstavlja i zastupa Bolnicu i obavlja druge poslove u skladu sa članom 25. Statuta. Perica Jelečević je, uz saglasnost nadležnog Ministarstva, na ovu poziciju imenovan Odlukom o imenovanju Upravnog odbora od 16. 11. 2022. godine u drugi mandat od četiri godine.

Osim organa upravljanja i rukovođenja, direktor je imenovao Stručno vijeće 20. 4. 2020. godine, u skladu sa kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti,⁵ te članovima 30. do 34. Statuta. U 2018. godini donesen je Poslovnik o radu Stručnog vijeća kojim je kao i prethodno navedenim zakonima i aktima definisano osnivanje, organizacija i zadaci Stručnog vijeća. U skladu sa kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Statutom, Stručno vijeće raspravlja i odlučuje o pitanjima iz područja stručnog rada, predlaže stručna rješenja u okviru djelatnosti, stara se o provedbi unutrašnjeg nadzora, daje direktoru mišljenja i prijedloge o organizaciji rada i uslova za razvoj zdravstvene djelatnosti i dr. **Nisu prezentovani zapisnici niti drugi akti kojima bi se potvrdilo da je u revidiranoj godini Stručno vijeće obavljalo poslove propisane kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, Statutom Bolnice, kao i Poslovnikom o radu Stručnog vijeća.**

Preporuka:

- *potrebno je da Stručno vijeće Bolnice obavlja poslove propisane kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Statutom.*

⁵ „Narodne novine Županije Posavske“, br. 06/03, 01/13 i 13/19

Unutrašnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika

Bolnica je obavezna provoditi unutrašnji nadzor nad radom svojih organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika u skladu s članovima 102. i 103. kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 35. Statuta. Navedenim Zakonom je propisano da se unutrašnji nadzor provodi na osnovu općeg akta zdravstvene ustanove, koji treba sadržavati način obavljanja nadzora, stručnu spremu zdravstvenog radnika koji obavlja nadzor i dinamiku obavljanja tog nadzora. Članom 35. Statuta utvrđeno je da se unutrašnji nadzor obavlja na način propisan Pravilnikom o unutrašnjem nadzoru nad radom organizacijskih jedinica (službi) i zdravstvenih radnika Bolnice. U skladu sa članom 193. federalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti, zdravstvena ustanova je obavezna godišnji plan i program provođenja unutrašnjeg nadzora dostaviti nadležnom kantonalnom ministarstvu najkasnije do 31. 12. tekuće za sljedeću godinu. Ističemo da ova obaveza nije propisana kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.

Bolnica je 2018. godine donijela Pravilnik o obavljanju unutrašnjeg stručnog nadzora, kojim je propisano da se unutrašnji nadzor nad stručnim radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih radnika provodi prema godišnjem programu unutrašnjeg nadzora. Program treba da sadrži rokove i nazive organizacionih jedinica u kojima se mora obavljati nadzor. Program se donosi za svaku kalendarsku godinu, najkasnije do kraja decembra tekuće godine za sljedeću godinu.

Bolnica nije sačinila program unutrašnjeg nadzora za 2023. godinu, niti se ovaj nadzor obavljao. Navedeno nije u skladu sa članovima 102. i 103. kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 35. Statuta.

Preporuka:

- **uspostaviti i provoditi unutrašnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih radnika, u skladu sa odredbama kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Statuta.**

Sigurnosni standardi

U skladu s članom 55. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Bolnica je dužna uspostaviti sistem sigurnosnih standarda. Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH (u daljnjem tekstu: AKAZ) jedini je nadležni organ u oblasti poboljšanja kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga i akreditacije zdravstvenih Bolnica u FBiH. Akreditacija podrazumijeva postupak kojim se ocjenjuje i potvrđuje da zdravstvena Bolnica zadovoljava definisane i objavljene standarde sigurnosti i kvaliteta u procesu pružanja zdravstvene zaštite, kao i sticanje akreditacijskog statusa kod AKAZ-a. Obuhvata i certifikaciju i vrši se svake tri godine u skladu sa Zakonom o sistemu poboljšanja kvaliteta, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu FBiH.⁶ Članom 6. Zakona definisano je da je učešće u programu akreditacije dobrovoljan proces koji se vrši na zahtjev zdravstvenih ustanova primarne i bolničke zdravstvene zaštite, a dodjeljuje se onim zdravstvenim ustanovama za koje se dokaže da su ispunile postavljene standarde i kriterije koje je propisao AKAZ.

AKAZ je u februaru 2023. godine Bolnici dostavio dopis za pokretanje certifikacijskog programa u kojem je navedeno da je uspostava sistema sigurnosti u zdravstvenim ustanovama obavezna, u skladu sa članom 55. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, kao i da je uvidom u registar ustanovljeno da ustanova nije ni započela taj proces. Bolnica je AKAZ-u, na njihov zahtjev, dostavila popunjen i ovjeren Obrazac za pokretanje certifikacijskog programa. Dostavljeni prijedlog ugovora o definisanju uslova certifikacijskog pregleda i sticanja certifikacijskog statusa Bolnica nije potpisala zbog visokih troškova certifikacije i obimnosti posla koji zahtjeva sticanje certifikacijskog statusa. U septembru 2023. godine Bolnici je dostavljen dopis iz nadležnog Ministarstva kojim se Bolnica obavještava da je nadležno Ministarstvo započelo pregovore sa AKAZ-om povodom certificiranja zdravstvenih ustanova na području Županije Posavske, te se ponovo traži popunjavanje obrasca za pokretanje certifikacijskog programa. Navedeno je i da ukoliko bude postignut načelni dogovor sa AKAZ-om, Bolnica će o daljnjim koracima biti blagovremeno obaviještena.

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 59/05, 52/11 i 6/17

Interna revizija

Funkcija interne revizije nije uspostavljena jer Bolnica ne ispunjava kriterije za uspostavljanje interne revizije u javnom sektoru u FBiH propisane Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁷ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.⁸ Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH, član 15. stav (4), propisano je da će za ostala pravna lica u kojima većinski udio imaju kantoni, a koja ne ispunjavaju kriterije iz člana 3. stav (1) ovog Pravilnika, internu reviziju obavljati zajednička jedinica za internu reviziju kantonalnog ministarstva finansija.

U 2023. godini Bolnica nije bila predmetom revizije jedinice za internu reviziju kantonalnog ministarstva finansija.

Prevenција korupcije

Na nivou Županije Posavske usvojena je Strategija za borbu protiv korupcije u Županiji Posavskoj za period 2021–2024. godine i Akcioni plan za provedbu Strategije, kojim je predviđena obaveza izrade, unapređenja i provedbe planova integriteta u javnim službama Županije Posavske. Odlukom o izradi Plana integriteta od 17. 7. 2023. godine imenovan je koordinator i članovi radne grupa za izradu plana integriteta. Bolnica je u septembru 2023. godine sačinila Plan borbe protiv korupcije 2023–2024, kao i Plan integriteta koji predstavlja unutrašnji antikorupcijski dokument preventivnog karaktera, s ciljem identifikacije aktivnosti osjetljivih na nepravilnosti i korupciju, a kako bi se stvorio pravni, etički i profesionalni kvalitet rada u Bolnici. Plan integriteta je 23. 10. 2023. godine poslan Timu za sprečavanje korupcije u Kantonu na mišljenje. Bolnica je 15. 1. 2024. godine dobila pozitivno mišljenje na Plan integriteta, te je direktor 22. 1. 2024. donio Odluku o usvajanju Plana integriteta u Bolnici.

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje finansijskog plana i plana i programa rada

Finansijski plan Bolnice za period od 1. 1. 2023. do 31. 12. 2023. godine sa projekcijom za period od 1. 1. 2024. do 31. 12. 2025. godine donio je Upravni odbor 15. 2. 2023. godine. Ovim aktom planirani su uravnoteženi prihodi i rashodi za 2023. godinu u iznosu od 8.221.000 KM, prihodi i rashodi za 2024. godinu u iznosu od 8.405.100 KM i prihodi i rashodi za 2025. godinu u iznosu od 8.500.000 KM. Upravni odbor je 30. 11. 2023. godine donio Odluku o izmjenama Finansijskog plana Bolnice. Ovim izmjenama planirani prihodi i rashodi uvećani su na 8.614.735 KM, što je najvećim dijelom rezultat potpisivanja aneksa ugovora sa Zavodom zdravstvenog osiguranja Županije Posavske (u daljnjem tekstu: Zavod) te potpisivanja aneksa I Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u djelatnosti zdravstva na teritoriji Županije Posavske. Izmjenama Finansijskog plana za 2023. godinu iz decembra 2023. godine, ukupni prihodi smanjeni su na 8.554.735 KM, ali su prihodi od Zavoda povećani na 6.793.735 KM. Ukupni rashodi povećani su na 8.646.735 KM, te je planiran višak rashoda nad prihodima u iznosu od 92.000 KM. U izmjenama finansijskog plana za 2023. godinu navedeno je da se, sagledavajući predložene izmjene planiranih prihoda i rashoda u 2023. godini došlo do projekcije poslovnog rezultata koji iznosi 92.000 KM viška rashoda nad prihodima. Nije obrazložen planirani način njegovog pokrivanja.

Najznačajniji iznos planiranih prihoda odnosi se na prihode od Zavoda (6.793.735 KM) i prihode od donacija iz budžeta Kantona (570.000 KM). Najznačajniji iznos planiranih troškova odnosi se na troškove plaća i naknada (6.569.735 KM), te troškove lijekova (259.000 KM) i potrošnog materijala za laboratorijsku i dijagnostičku djelatnost (280.000 KM).

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08, 101/16

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Prema obrazloženju, finansijsko planiranje prihoda vrši se na osnovu podataka o ostvarenim rezultatima posljednjih godina, usmenih informacija o elementima ugovora koji se planira zaključiti sa Zavodom, planiranog broja pacijenata na dijalizi, informacija iz nadležnog Ministarstva o planiranim transferima za zdravstvene ustanove i dr. Finansijsko planiranje rashoda vrši se na osnovu izvršenja prethodne godine, uključujući povećanje cijena energenata, prehrambenih proizvoda i dr.

Bolnica nije imala donesenu internu proceduru o načinu i metodologiji planiranja, rokovima za donošenje finansijskog plana, niti su bile utvrđene procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti. Postupajući po preporukama iz Pisma menadžmentu nakon obavljene prethodne revizije, Bolnica je 8. 3. 2024. godine donijela Metodologiju izrade finansijskog plana.

Finansijskim planom predviđeni prihodi i rashodi, te njihovo izvršenje, iskazani su u tabeli u sljedećim iznosima:

u KM

R. br.	Pozicija	Plan za 2023. godinu	Ostvareno u 2023. godini	Ostvareno u 2022. godini	Indeks (4/3)*100
1	2	3	4	5	6
I	Prihodi	8.554.735	8.813.218	7.952.704	103
II	Rashodi	8.646.735	8.603.901	8.379.186	99,5
III (I-II)	Višak prihoda/rashoda	-92.000	209.317	-426.482	-

Kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti propisano je da Upravni odbor u okviru svojih nadležnosti utvrđuje planove rada i razvitka zdravstvene ustanove i godišnji program rada.

Plan i program rada za 2023. direktor je donio 27. 2. 2023. godine, a Upravni odbor ga je usvojio 9. 3. 2023. godine. Ovaj akt Vlada Kantona je 19. 4. 2023. Zaključkom prihvatila, a Skupština Kantona je 7. 6. 2023. donijela Odluku o njegovom usvajanju.

Upravni odbor nije utvrdio plan rada i razvoja Doma zdravlja, što nije u skladu sa kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.

Preporuka:

- **potrebno je da Upravni odbor utvrdi plan rada i razvoja Bolnice, u skladu sa odredbama kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti.**

5.2 Izvještavanje

U skladu sa članom 40a. kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti i odredbama Statuta, Upravni odbor dužan je najmanje jednom godišnje osnivaču podnijeti izvještaj o poslovanju Bolnice. Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju za 2023. godinu, Bolnica je 27. 3. 2024. godine dostavila nadležnom Ministarstvu, Vladi Kantona i Skupštini Kantona. Vlada Kantona je 12. 4. 2024. prihvatila Izvještaj, a Skupština Kantona ga je usvojila 24. 4. 2024. godine.

Naime, prema članu 43a. kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti, kao i članu 25. Statuta, obaveza direktora je da Upravnom odboru jednom tromjesečno dostavlja izvještaje o cjelokupnom poslovanju Bolnice. **Obavljenom revizijom konstatovano je da direktor nije sačinjavao i podnosio Upravnom odboru izvještaje o cjelokupnom poslovanju Bolnice jednom tromjesečno, što nije u skladu sa članom 43a. kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 25. Statuta.**

Preporuka:

- **potrebno je da direktor sačinjava i Upravnom odboru podnosi izvještaje o cjelokupnom poslovanju Bolnice jednom tromjesečno, kako je propisano kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Statutom.**

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bolnica je sačinila finansijske izvještaje i dostavila ih Finansijsko-informatičkoj agenciji 19. 2. 2024, te Zavodu 4. 3. 2024. godine. U skladu sa odredbama Statuta, Upravni odbor donosi završni račun. **Upravni odbor usvojio je završni račun Županijske bolnice 27. 3. 2024. godine, dakle nakon što su dostavljeni Finansijsko-informatičkoj agenciji i Zavodu.**

Preporuka:

- **godišnje finansijske izvještaje usvajati prije njihovog podnošenja nadležnim organima i institucijama u skladu sa odredbama Statuta.**

6.1 BILANS USPJEHA – IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD

6.1.1 Prihodi

U Godišnjim finansijskim izvještajima iskazani su prihodi u iznosu od 8.813.218 KM. Struktura ostvarenih prihoda prikazana je u tabeli:

	u KM	
	1. 1.-31. 12. 2023.	1. 1.-31. 12. 2022.
PRIHODI	8.813.218	7.952.704
Prihodi iz ugovora s kupcima	7.712.151	6.737.622
Prihodi od pruženih usluga	7.712.151	6.737.622
Ostali prihodi i dobici	1.101.067	1.215.082

6.1.1.1 Prihodi iz ugovora s kupcima

Prihodi iz ugovora s kupcima iskazani su u iznosu od 7.712.151 KM i čine 87,5 % ukupnih prihoda. Najznačajniji dio ostvarenih prihoda iz ugovora s kupcima odnosi se na ostvarene prihode od Zavoda, na osnovu zaključenog ugovora o izvršavanju zdravstvenih usluga (6.995.120 KM).

Bolnica je sa Zavodom 27. 1. 2023. godine zaključila Ugovor o provođenju zdravstvene zaštite u periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine. Ugovorom su utvrđene obaveze pružanja primarne zdravstvene zaštite, specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite, te sekundarne bolničke zdravstvene zaštite. Vrijednost boda za pružene zdravstvene usluge utvrđuje se u iznosu od 1,13895 KM, a prema Odluci Vlade Županije Posavske od 29. 12. 2022. godine utvrđene na osnovu raspoloživih sredstava za zdravstvenu zaštitu osiguranika Županije Posavske i finansijskim planom Zavoda za 2023. godinu. Ukupno ugovorena sredstva za finansiranje zdravstvene zaštite iznosila su 5.984.564 KM, raspoređene po vrstama zdravstvene zaštite. U toku 2023. godine tri puta je potpisivan aneks ugovora sa Zavodom.

U julu 2023. godine Odlukom Vlade Županije vrijednost boda uvećana je na 1,211753 KM, na osnovu čega je zaključen aneks ugovora između Bolnice i Zavoda. Ovim aneksom ukupna vrijednost sredstava za provođenje zdravstvene zaštite uvećana je na 6.485.746 KM. Drugi aneks potpisan je 29. 12. 2023. godine, kojim su ukupna sredstva za ugovorene zdravstvene usluge uvećana na 6.825.327 KM, a na osnovu povećanja vrijednosti boda na 1,275198 KM. Isti dan potpisan je i treći aneks ugovora kojim su ukupna sredstva za ugovorene zdravstvene usluge uvećana na 6.995.120 KM, a na osnovu povećanja vrijednosti boda na 1,306921 KM. Prilog zaključenog ugovora predstavlja tabelarni pregled obračuna sredstava za ugovaranje programa zdravstvene zaštite sa zdravstvenim ustanovama u kojem su navedene vrste zdravstvenih usluga po nivoima i iznosi sredstava koji se dodjeljuju ustanovi za svaku vrstu djelatnosti.

Ugovorom se Bolnica obavezala da će pružati usluge zdravstvene zaštite za 25.939 osiguranih osoba, odnosno 40.018 stanovnika. Ugovoreno je i da se naknada utvrđena ugovorom usklađuje u zavisnosti od ostvarenja prihoda Zavoda.

Bolnica je, u skladu sa zaključenim ugovorom, mjesečno ispostavljala fakture u vrijednosti 1/12 vrijednosti ugovora, te kvartalno dostavljala izvještaje o izvršenim uslugama ugovorene zdravstvene zaštite.

U okviru prihoda od ugovora s kupcima, Bolnica evidentira i prihode po osnovu participacije osiguranih osoba u troškovima liječenja, a na osnovu Odluke o sudjelovanju osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na prostoru Županije Posavske,⁹ koju je donijela Skupština Kantona. Ovi prihodi ostvareni su u iznosu od 365.689 KM. Naplaćene participacije Bolnica uplaćuje mjesečno na račun Zavoda, a Zavod ih, u skladu sa zaključenim ugovorom, vraća Bolnici na korištenje.¹⁰

Bolnica je ostvarila i prihode od Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja u FBiH (u daljnjem tekstu: FZZOiR) u iznosu od 232.848 KM, a po osnovu pružanja usluga hemodijalize. U skladu sa zaključenim ugovorom, Zavod je Bolnici plaćao 39 KM po jednoj izvršenoj usluzi do 1. 5. 2023. godine, a nakon toga po cijeni od 42 KM. Odjel hemodijalize ostvario je 5.678 tretmana dijalize, po osnovu kojeg su ostvareni prihodi u navedenom iznosu.

U okviru ovih prihoda iskazano je i 10.315 KM koji se odnose na naplaćene prihode po osnovu ispostavljenih faktura za pružanje usluge zdravstvene zaštite inoosiguranicima u prethodnom periodu. Bolnica je priznala prihode na osnovu izvršenih uplata od Zavoda.

Napominjemo da je ove prihode, u skladu sa Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje, trebalo priznati u bilansu uspjeha kad dođe do povećanja budućih ekonomskih koristi vezanih za povećanje imovine ili smanjenje obaveza, koje se može pouzdano izmjeriti. Pored navedenog, konstatujemo da nisu priznati prihodi za ispostavljene fakture za pružene usluge zdravstvene zaštite inoosiguranicima u 2023. u iznosu od 77.261 KM. Zbog navedenog konstatujemo da su prihodi potcijenjeni za 66.946 KM. Preporuka za navedeno data je u tački 6.2.4.2 Izvještaja.

6.1.1.2 Ostali prihodi i dobiti

Ostali prihodi i dobiti iskazani u iznosu od 1.101.067 KM najvećim dijelom se odnose na prihode od subvencija Vlade Kantona (564.300 KM) i prihode od donacija vezano za stalna sredstva (364.901 KM).

Prihodi od subvencija Vlade Kantona ostvareni su po osnovu pet odluka Vlade Kantona o dodjeli sredstava Bolnici donesenih u 2023. godini. Četiri odluke Vlade Kantona na ukupan iznos od 494.300 KM, predvidjele su da je namjena utroška sredstava za pokriće izdataka tekuće likvidnosti. Preostali iznos od 70.000 KM priznat je po osnovu Odluke Vlada Kantona kojom je dodijelila sredstva Bolnici za sanaciju štete uzrokovane olujnim nevremenom. Odlukama je predviđeno podnošenje izvještaja o utrošenim sredstvima. Bolnica je 23. 1. 2024. podnijela izvještaj o utrošku sredstava iz Budžeta Kantona za 2023. godinu, sa pregledom odabranog ponuđača, vrstom robe/usluge, računom i plaćenim iznosom računa. Uz izvještaj su dostavljene i kopije računa dobavljača i kopije bankovnih izvoda za njihovo plaćanje.

Prihodi od donacija vezano za stalna sredstva odnose se na prihode po osnovu obračunate amortizacije na donirana stalna sredstva i stalna sredstva nabavljena iz doniranih novčanih sredstava za njihovu nabavku (prenos s odgođenih prihoda u skladu s odredbama MRS-a 20 – Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanje državne pomoći).

⁹ „Narodne novine Županije Posavske“, br. 3/19, 14/20, 17/23

¹⁰ Odlukom o sudjelovanju osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na prostoru Županije Posavske utvrđeno je da Upravni odbor Zavoda svojom odlukom može utvrditi da se dio sredstava, koje od osiguranika naplati zdravstvena ustanova, vrati toj zdravstvenoj ustanovi.

6.1.2 Rashodi

U Godišnjim finansijskim izvještajima iskazani su rashodi u iznosu od 8.603.901 KM. Njihova struktura prikazana je u tabeli:

	u KM	
	1. 1. - 31. 12. 2023.	1. 1. - 31. 12. 2022.
RASHODI	8.603.901	8.379.186
Poslovni rashodi	8.576.730	8.376.042
Troškovi sirovina i materijala	892.154	1.026.109
Troškovi energije i goriva	266.537	322.186
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	6.523.411	6.286.760
Amortizacija	474.009	447.654
Troškovi primljenih usluga	190.523	120.021
Ostali poslovni rashodi i troškovi	230.096	173.312
Ostali rashodi i gubici	27.171	3.144

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u visini od 8.576.730 KM i veći su za 200.688 KM u odnosu na prethodnu godinu. Najznačajnije uvećanje u iznosu od 236.651 KM nastalo je na troškovima plaća i ostalih ličnih primanja, dok je na rashodima sirovina i materijala došlo do smanjenja troškova u iznosu od 133.955 KM.

6.1.2.1.1 Troškovi sirovina i materijala

Troškovi sirovina i materijala iskazani su u iznosu od 892.154 KM, a najvećim dijelom odnose se na utrošak: lijekova (240.191 KM), laboratorijskog materijala (223.438 KM), sanitetskog materijala (130.131 KM) i hrane za pacijente (95.968 KM).

Prema odredbama Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje, rashodi se priznaju u bilansu uspjeha kad dođe do smanjenja budućih ekonomskih koristi vezanih za smanjenje imovine ili povećanje obaveza, koje se može pouzdano izmjeriti. **Knjigovodstveno evidentiranje rashoda sirovina i materijala se vršilo u momentu trebovanja na odjele (lijekovi i sanitetski materijal) i u momentu nabavke (laboratorijski materijal, materijal za transfuziju, RTG materijal, uredski materijal, materijal za čišćenje i održavanje, materijal za ishranu bolesnika i medicinski plin). Dakle, prilikom nabavke laboratorijskog i ostalog materijala i medicinskog plina za cjelokupne nabavljene količine terećeni su rashodi perioda, bez zaduživanja zaliha, iako one stvarno nisu utrošene u momentu nabavke, već se određeno vrijeme nalaze na zalihama i odjeljenjima za čije potrebe su nabavljeni. Navedeno za posljedicu može imati potcijenjene zalihe i finansijski rezultat, a precijenjene rashode.**

Shodno navedenom, konstatujemo da evidentiranje utroška rashoda sirovina i materijala nije vršeno u skladu s odredbama Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje. Navedeno je detaljnije obrazloženo u tački 6.2.2.1 Izvještaja, gdje je i data preporuka.

6.1.2.1.2 Utrošena energija i gorivo

Utrošena energija i gorivo iskazana je u iznosu od 266.537 KM i najvećim dijelom se odnosi na utrošenu električnu energiju (128.698 KM) i na utrošeni plin za grijanje (110.514 KM). Provedenom revizijom smo utvrdili da su rashodi nastali po osnovu ispostavljenih faktura, a na osnovu zaključenih ugovora.

6.1.2.1.3 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja iskazani su u iznosu od 6.523.411 KM, što je za 236.651 KM više u odnosu na prethodnu godinu. Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u djelatnosti zdravstva na teritoriju Županije Posavske¹¹ (u daljnjem tekstu: Kolektivni ugovor) je stupio na snagu 1. 1. 2022. godine. Aneks Kolektivnog ugovora¹² je potpisan 3. 5. 2023. godine. Uvećanje troškova plaća je najvećim dijelom nastalo kao posljedica sklapanja Aneksa Kolektivnog ugovora u kojem je satnica izmijenjena sa 2,35 KM na 2,50 KM.

Strukturu ovih troškova čine:

	u KM	
	1. 1. - 31. 12. 2023.	1. 1. - 31. 12. 2022.
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	6.523.411	6.286.760
Bruto plaće zaposlenih	5.288.971	5.092.195
Ostale naknade zaposlenih	909.015	952.128
Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući čl. odbora	325.425	242.437

Plaće i naknade Bolnice uređene su Zakonom o radu, Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu Bolnice. Kolektivnim ugovorom utvrđeni su koeficijenti za obračun plaća, kao i neto satnica. Plaća za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu sastoji se od osnovne plaće, dijela plaće za radni učinak i uvećane plaće u skladu sa Kolektivnim ugovorom i Zakonom o radu. Neto satnica je u oblasti zdravstva u Kantonu do 1. 4. 2023. iznosila 2,35 KM. Aneksom Kolektivnog ugovora od 3. 5. 2023. satnica je povećana na 2,50 KM, s primjenom od 1. 4. 2023. godine. Poslodavac je dužan radniku isplatiti plaću najmanje u iznosu koji predstavlja umnožak najniže satnice, mjesečnog fonda sati i odgovarajućeg koeficijenta složenosti u koji su razvrstani poslovi zaposlenika. Koeficijenti za obračun osnovne plaće utvrđeni su Kolektivnim ugovorom prema grupama složenosti, a i Pravilnikom o radu za svako radno mjesto. Koeficijenti su raspoređeni u VIII grupa složenosti i kreću se u rasponu od 1,55 do 5,10.

Osnovna plaća radnika uvećavana je za dodatke po osnovu: minulog rada (0,5 – 20%), naučnog stepena i počasnog zvanja (3 – 10%), noćnog rada (30%), rada na dan sedmičnog odmora (20%), rada u dane državnih praznika (50%), prekovremenog rada (30%), uslova rada (5 – 10%), rukovođenja (5 – 15%) u skladu sa Kolektivnim ugovorom, Pravilnikom o radu Bolnice i ugovorima o radu.

Plaća direktora je određena na osnovu člana 35. Kolektivnog ugovora i člana 81. Pravilnika o radu kojim je utvrđeno da plaću menadžmenta Bolnice utvrđuje Upravni odbor zdravstvene ustanove u vidu položajnog dodatka od osnovne plaće prema koeficijentu složenosti i stručne spreme koju posjeduje imenovana osoba i to do 40% za ustanove koje imaju preko 100 zaposlenih. Upravni odbor je 21. 11. 2022. godine donio Rješenje o raspoređivanju zaposlenika u grupu složenosti i određivanje koeficijenta za direktora bolnice kojim mu je utvrđen koeficijent 4,9 i uvećanje od 40% kao menadžmentu bolnice.

Revizorskim uzorkom smo obuhvatili obračun i isplatu plaća i naknada za april, septembar i decembar 2023. godine. Najviša neto plaća isplaćena u 2023. godini iznosila je 4.905 KM, najniža 611 KM, dok je prosječna neto ostvarena plaća iznosila 1.349 KM. Provedenom revizijom konstatovano je da se obračun i isplata plaća vrši u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora i Pravilnika o radu.

Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu utvrđeno je da je puno radno vrijeme zaposlenika 37,5 sati sedmično raspoređeno na pet dana u sedmici, od ponedjeljka do petka. Za poslove koji se obavljaju u smjenskom radu, direktor svojom odlukom može odrediti drugačiji dnevni, sedmični i mjesečni raspored radnog vremena u skladu sa Zakonom o radu i kantonalnim propisom. Redovno radno vrijeme počinje u 07:00 h, a završava u 15:00 h. Odredbama Zakona o radu definisano je da je poslodavac dužan svakodnevno voditi evidenciju o radnicima i drugim licima angažovanim na radu. U skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu, evidencija mora sadržavati podatke o početku i završetku radnog vremena, smjenama i druge podatke o prisustvu radnika na radu.

¹¹ Narodne novine Županije Posavske, br. 1/22

¹² Narodne novine Županije Posavske, br. 6/23

Uvidom u evidencije o radnom vremenu zaposlenika Bolnice za april, septembar i decembar koje služe za obračun plaće zaposleniku konstatovali smo da se vodi prisustvo na radu u zbirnom broju sati (8 h) i vrsta rada (redovan rad, dežurstvo, pripravnost, prekovremeni rad i dr.), kao i da ih potpisuje odgovorna osoba i direktor. Podaci kao što su vrijeme dolaska, vrijeme odlaska, prekid rada i pauza se ne evidentiraju. **S obzirom na to da se evidencije o radnom vremenu ne vode u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu, ne možemo potvrditi njihovu vjerodostojnost.**

Preporuka:

- **evidencije o radnom vremenu voditi u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.**

Ostale naknade zaposlenih iskazane su u iznosu od 909.015 KM. U strukturi ovih troškova najznačajniji su: naknade za topli obrok (488.684 KM), naknade za prijevoz s posla i na posao (111.853 KM), naknade za regres (116.235 KM), naknade po osnovu poklona za državne i vjerske praznike (71.619 KM), jubilarne nagrade (13.162 KM), ostale naknade zaposlenicima (31.920 KM) i dr.

Naknada za topli obrok utvrđena je Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu u visini od 1% prosječne mjesečne neto plaće u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku. Direktor je donosio kvartalno Odluku o utvrđivanju visine naknade za topli obrok. Provedenom revizijom je utvrđeno da se naknada za topli obrok isplaćivala u skladu s odredbama Pravilnika o radu i Kolektivnog ugovora.

Naknade za prevoz utvrđena je Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu. Kolektivnim ugovorom je utvrđeno da radnik ima pravo na prijevoz i naknadu troškova prijevoza na posao i sa posla u skladu sa propisom Županije Posavske koji se odnosi na državne službenike i namještenike. Pravilnikom o radu je utvrđeno da radniku čije je mjesto stanovanja od mjesta rada udaljeno najmanje dva kilometra, pripada naknada za troškove prevoza u iznosu od 0,35 KM po kilometru, s tim da naknada ne može biti veća od 20 KM. Direktor je 3. 5. 2022. donio Odluku da naknada za troškove prevoza iznosi 0,40 KM po kilometru, s tim da naknada ne može biti veća od 22,86 KM u skladu sa Uredbom o izmjenama Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koje nemaju karakter plaće, koje se odnose na državne službenike i namještenike Kantona od 24. 3. 2022. godine. Udaljenost mjesta stanovanja do mjesta rada iskazana je u kilometrima od središta naseljenog mjesta u kojem zaposlenik stanuje do središta naseljenog mjesta u kojem se nalazi mjesto rada. Provedenom revizijom je utvrđeno da se naknada isplaćivala u skladu s Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu.

Naknade za regres su odobrene prema Odluci o isplati regresa za godišnji odmor od 12. 7. 2023. godine radnicima koji su stekli pravo na godišnji odmor u visini od 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku odnosno u iznosu od 615 KM po zaposleniku. Naknada je isplaćena za 189 zaposlenika.

Naknade po osnovu poklona za državne i vjerske praznike isplaćene su shodno Odluci o isplati darova zaposlenicima povodom vjerskih i državnih praznika koju je donio direktor 18. 12. 2023. u iznosu od 350 KM po zaposleniku. Pravo su ostvarili svi zaposlenici u radnom odnosu na dan donošenja Odluke. Naknada je isplaćena za 146 zaposlenika Bolnice. **Konstatujemo da odredbama Kolektivnog ugovora niti Pravilnika o radu nije utvrđeno pravo radnika na naknade po osnovu poklona za državne i vjerske praznike, te da su donošenje navedene Odluke i isplata naknada neosnovani.**

Ostale naknade zaposlenicima iskazane su u iznosu od 31.920 KM. Uvidom u navedene naknade i uzorke konstatovano je da je zaposlenici Bolnice isplaćena naknada od 20.000 KM prema Ugovoru o isplati novčane pomoći za stambeno zbrinjavanje zaključenom 31. 7. 2023. godine. Zaposlenica kojoj je isplaćena naknada se obavezala ostati na radu u Bolnici do odlaska u starosnu penziju. U ugovoru je navedeno da je naknada isplaćena kao deficitarnom visokostručnom kadru. **Isplaćena naknada nije u skladu sa Kolektivnim ugovorom ni Pravilnikom o radu. Pored toga, konstatovano je da ova naknada nije imala tretman oporezivog prihoda, što nije u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao ni odredbama Zakona o doprinosima i Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.**

Također, isplaćene su jednokratne naknade doktorima po osnovu odluka direktora u najmanjem iznosu od 4.982 KM. U odlukama je navedeno da će se sredstva koristiti za troškove prijevoza i smještaja za vrijeme odlaska na kliniku u skladu s ukazanom potrebom Bolnice za stručnim usavršavanjem kadrova. **Nisu prezentovani putni nalozi, niti bilo koja druga dokumentacija koja bi potvrdila da su zaposlenici vršili stručno usavršavanje, odnosno da su troškovi prevoza i smještaja zaista nastali. Navedeno nije u skladu sa članom 10. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH kojim je propisano da je knjigovodstvena isprava pisani dokaz o nastalom poslovnom događaju, a služi kao osnov za knjiženje u poslovnim knjigama.**

Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora iskazani su u bruto iznosu od 325.425 KM, a najvećim djelom se odnose na: ugovore o privremenim i povremenim poslovima (193.548 KM), troškove naknada po osnovu ugovora o djelu (100.129 KM) i naknade za rad Upravnog odbora (20.194 KM).

Troškovi naknada po osnovu ugovora o djelu iskazani su u iznosu od 100.129 KM. Uvidom u zaključene ugovore o djelu konstatovali smo, da je Bolnica zaključivala ugovore o djelu za sistematizovane redovne poslove u Bolnici sa specijalistima interne medicine, pedijatrije, opće hirurgije i anesteziologije i dr. koja su upražnjena. **Predmeti ugovora o djelu regulisani su Zakonom o obligacionim odnosima kojim je utvrđeno da se ugovori o djelu zaključuju za jasno definisane i konkretne poslove koji traju određeno vrijeme, dok se za obavljanje poslova koji su sistematizovani pravilnicima o radu i koji se obavljaju u kontinuitetu tokom cijele godine izvršiocu angažuju u skladu s odredbama Zakona o radu.**

Izvršena je isplata naknade zaposlenici u iznosu od 20.000 KM koja nije propisana Kolektivnim ugovorom, niti Pravilnikom o radu, a odnosi se na stambeno zbrinjavanje. Ova naknada nije imala tretman oporezivog prihoda, što nije u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao ni odredbama Zakona o doprinosima i Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa. Izvršena je isplata naknada zaposlenicima u najmanjem iznosu od 4.982 KM po osnovu odluka direktora za troškove prevoza i smještaja, u skladu s ukazanom potrebom Bolnice za stručnim usavršavanjem kadrova. Nisu prezentovani putni nalozi niti bilo koja druga dokumentacija koja bi potvrdila da su zaposlenici vršili stručno usavršavanje i da su sredstva korištena u svrhe navedene u odlukama, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. Također, isplaćene su naknade zaposlenicima po osnovu državnih i vjerskih praznika u iznosu od 71.619 KM, koje nisu utvrđene Kolektivnim ugovorom, niti Pravilnikom o radu. Bolnica je zaključila ugovore o djelu u iznosu od 100.129 KM za sistematizovana radna mjesta, što nije u skladu sa Zakonom o radu.

Preporuke:

- ***naknade zaposlenicima isplaćivati u skladu sa odredbama Kolektivnog ugovora i Pravilnika o radu a rashode prevoza i smještaja za službena putovanja priznavati na osnovu knjigovodstvenih isprava koje služe kao osnov za knjiženje u poslovnim knjigama;***
- ***za radna mjesta sistematizovana Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta angažovanje vršiti u skladu s odredbama Zakona o radu.***

6.1.2.1.4 Amortizacija

Amortizacija je iskazana u iznosu od 474.009 KM, a odnosi se na obračunatu amortizaciju stalnih sredstava za 2023. godinu. Najveći iznos amortizacije se odnosi na amortizaciju materijalnih sredstava u iznosu od 473.875 KM. Način obračuna amortizacije je pojašnjen u tački 6.2.1.1 Izvještaja.

6.1.2.1.5 Troškovi primljenih usluga

Troškovi primljenih usluga iskazani su u iznosu od 190.523 KM i najvećim dijelom se odnose na troškove usluga održavanja (104.439 KM), troškove zakupa (45.150 KM), troškove dorade i izrade (40.524 KM).

Troškovi održavanja se najvećim dijelom odnose na troškove održavanja objekta (58.759 KM) i troškove održavanja opreme (44.100 KM). Troškovi za usluge održavanja opreme kao i tekućeg održavanja su nastali na osnovu provedenih javnih nabavki za ove usluge i zaključenih okvirnih sporazuma. Najveći broj zaključenih okvirnih sporazuma se odnosi na održavanje medicinske opreme. U revidiranom uzorku faktura konstatovali smo da Bolnica vrši servisiranje na osnovu ispostavljene narudžbenice. Kao prilog svim revidiranim fakturama dostavljeni su radni nalozi o izvršenim uslugama servisiranja.

Troškovi zakupa opreme odnose se na zakup CT uređaja prema provedenoj javnoj nabavci i zaključenom ugovoru.

Troškove dorade i izrade su najvećim dijelom realizovani prema Ugovoru o poslovnoj saradnji sa specijalnom bolnicom Agram iz Zagreba u iznosu od 39.232 KM za obavljanje obrade i analize Papa testova i briseva i izdavanje citoloških nalaza (detaljnije obrazloženo u tački 8. Izvještaja Javne nabavke).

6.1.2.1.6 Ostali poslovni rashodi i troškovi

Ostali poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 230.096 KM i najvećim dijelom se odnose na: troškove neproizvodnih usluga (55.028 KM), troškove rezervnih dijelova (53.664 KM), troškove poreza naknada i taksi (36.489 KM), ostale nematerijalne troškove (34.271 KM) i troškove reprezentacije (21.318 KM).

Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva¹³ propisani su obrasci i sadržaj pozicija u obrascima za privredna društva. **Uvidom u Bilans uspjeha Bolnice konstatovali smo da su u okviru ostalih poslovnih rashoda i troškova iskazani i troškovi neproizvodnih usluga (55.028 KM), troškovi rezervnih dijelova (53.664 KM) i troškovi otpisa sitnog inventara, ambalaže i autoguma (5.896 KM). S obzirom na to da se troškovi neproizvodnih usluga iskazuju u okviru troškova primljenih usluga, a da se troškovi rezervnih dijelova i otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma iskazuju u okviru troškova sirovina i materijala, konstatujemo da su ostali poslovni rashodi i troškovi precijenjeni za 114.588 KM, te da su troškovi primljenih usluga potcijenjeni za 55.028 KM, a troškovi sirovina i materijala potcijenjeni za 59.560 KM.**

Troškovi proizvodnih usluga se u najvećem dijelu odnose na komunalne usluge (11.679 KM) i troškove vode (22.831 KM).

Troškovi poreza naknada i taksi se u najvećem dijelu odnose na izdatke za opću vodnu naknadu (16.700 KM) i izdatke za porez za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (16.700 KM).

U okviru ostalih materijalnih troškova najznačajniji su troškovi obrazovanja i stručnog usavršavanja u iznosu od 29.546 KM koji se odnose na troškove obrazovanja i stručnog usavršavanja. Provedenom revizijom je konstatovano da su troškovi odobravani bez prethodno donesenog plana i programa stručnog usavršavanja za 2023. godinu. Uvidom u navedene uzorke konstatujemo da se najveći dio ovih troškova odnosi na obavljanje specijalizacija, kotizacije na seminarima, školarine i dr.

Preporuka:

- ***troškove neproizvodnih usluga, troškove rezervnih dijelova i troškove otpisa sitnog inventara, ambalaže i autoguma u Bilansu uspjeha iskazivati u skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.***

6.1.3 Finansijski rezultat

Bolnica je u 2023. godini iskazala višak prihoda nad rashodima u iznosu od 209.317 KM. dok je akumulirani višak rashoda nad приходima iz prethodnog perioda iznosio 786.907 KM. Upravni odbor je 27. 3. 2024. godine donio Odluku o usvajanju završnog računa i rasporedu dobiti. Odlukom je utvrđeno da se iskazana dobit u cjelokupnom iznosu raspoređuje za pokriće akumuliranih gubitaka iz ranijih godina.

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 81/21

Ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat jer:

- prihodi za stvarne troškove po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju nisu evidentirani u skladu sa Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje, što je za posljedicu imalo potcijenjene prihode za 66.946 KM, i uticalo je na finansijski rezultat (tačka 6.2.4.2 Izvještaja);
- knjigovodstveno evidentiranje zaliha i utroška zaliha nije vršeno u skladu s MRS-om 2 – Zalihe, i Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje (tačka 6.2.2.1 Izvještaja).

Navedeno je imalo uticaja na iskazivanje finansijskog rezultata za 2023. godinu.

Bolnica ima akumulirani nepokriveni višak rashoda nad prihodima iz prethodnog perioda (akumulirani gubitak do visine kapitala) u iznosu od 786.907 KM. Ukupne obaveze na 31. 12. 2023. godine iznosile su 6.743.862 KM, od čega se na tekuće obaveze odnosi 1.775.614 KM, dok je tekuća imovina iznosila 1.286.509 KM (na računima i u blagajni, iskazano stanje 387.482 KM). Koeficijent tekuće likvidnosti na 31. 12. 2023. godine iznosio je 0,7, što ukazuje na to da Bolnica nije u mogućnosti izmiriti svoje kratkoročne obaveze (1.775.614 KM) iz kratkoročnih sredstava (1.286.509 KM).

6.2 BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA

6.2.1 Dugoročna imovina

Struktura dugoročne imovine na datum bilansa je:

	u KM	
	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
DUGOROČNA IMOVINA	6.956.980	6.698.790
Nekretnine, postrojenja i oprema	6.862.347	6.562.669
Nematerijalna imovina	3.888	-
Ostala imovina i potraživanja	90.745	136.121

Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama definisano je da se dugotrajna materijalna i nematerijalna imovina početno priznaje po trošku nabavke. Nakon početnog priznavanja imovine, Bolnica svaku nekretninu, postrojenje i opremu, kao i nematerijalnu imovinu, iskazuje po trošku nabavke umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja.

6.2.1.1 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 6.862.347 KM i predstavljaju najznačajniji dio stalnih sredstava. Struktura i promjene na ovoj imovini u 2023. godini daju se u tabeli:

u KM

	Opis	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja, oprema i namještaj	Transportna sredstva	Ukupno
	1	2	3	4	5	7
1	Nabavna vrijednost					
	na 1. 1. 2023.	411.240	6.999.906	10.567.346	364.605	18.343.097
	- direktna povećanja u 2023.	0	45.663	748.574	0	794.237
	- prenos sa pripreme	0	0	0	0	0
	- otuđenje i rashodovanje	0	0	453.751	0	453.751
	- ostalo			2.174		2.174
	na 31. 12. 2023.	411.240	7.045.569	10.859.995	364.605	18.681.409

	Opis	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja, oprema i namještaj	Transportna sredstva	Ukupno
	1	2	3	4	5	7
2	Akumulirana amortizacija					
	na 1. 1. 2023.	0	2.221.314	9.329.425	229.689	11.780.428
	- amortizacija za 2023.	0	176.553	259.940	37.382	473.875
	- otuđenje i rashodovanje	0	0	453.751	0	453.751
	- ostalo	0	0	18.511	0	18.511
	na 31. 12. 2023.	0	2.397.867	9.154.125	267.071	11.819.063
3	Neto knjigov. vrijednost					
	na 1. 1. 2023.	411.240	4.778.592	1.237.921	134.916	6.562.669
	na 31. 12. 2023.	411.240	4.647.703	1.705.870	97.534	6.862.347

Zemljište je iskazano u iznosu od 411.240 KM, a odnosi se na zemljište oko poslovnih objekata Bolnice u Orašju.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 4.647.702 KM, a najvećim dijelom se odnose na četiri objekta u kojima Bolnica obavlja svoju djelatnost. Knjigovodstveno evidentiranje dva objekta (objekat bolnice – stara zgrada i objekat patologije) izvršeno je 2008. godine na osnovu procjene vrijednosti nekretnina koju je izvršio stalni sudski vještak građevinske struke. Druga dva objekta odnose se na objekat nove bolnice i tehnički blok čija je gradnja finansirana doniranim sredstvima. U revidiranoj godini povećanje vrijednosti građevinskih objekata odnosi se na uknjiženi parking prostor (40.409 KM) i vanjsko uređenje Bolnice (5.254 KM), a po osnovu ugovora o poklonu između Bolnice i Vlade Kantona, dok se smanjenje vrijednosti odnosi na obračunatu amortizaciju.

Postrojenja, oprema i namještaj iskazani su u iznosu od 1.705.870 KM, a najvećim dijelom odnosi se na medicinske uređaje i aparate. Najznačajnije uvećanje vrijednosti odnosi se na nabavku korištenog CT uređaja na osnovu provedenog postupka javne nabavke (detaljnije pojašnjeno u tački 8. Izvještaja). Najznačajnije smanjenje vrijednosti odnosi se na otpis dugoročne imovine sadašnje vrijednosti 0 KM (nabavne i ispravke vrijednosti u iznosu od 453.751 KM) i obračunatu amortizaciju (259.940 KM).

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa, u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama. Sastavni dio Pravilnika su i utvrđene stope amortizacije koje su utvrđene u procentima od 2,5% (za građevine) do 20% (za nematerijalnu imovinu).

Rashodovanje stalnih sredstava

U 2023. godini izvršeno je rashodovanje opreme u vrijednosti od 453.751 KM (sadašnja vrijednost ove opreme iznosila je 0 KM). Ovu opremu komisija za popis je predložila za otpis. Rashodovanje je izvršeno na osnovu Odluke direktora o otpisu dugoročne imovine od 30. 3. 2023. godine, a vezano za popis imovine i obaveza na 31. 12. 2022. godine. Otpisana je medicinska oprema nabavne i ispravke vrijednosti u iznosu od 439.392 KM, uređaji i instalacije nabavne i ispravke vrijednosti 7.942 KM, namještaj nabavne i ispravke vrijednosti 3.816 KM, te uredska i računarska oprema u vrijednosti od 2.601 KM. **Nakon rashodovanja ove opreme i isknjižavanja iz bilansne knjigovodstvene evidencije, ova oprema nije evidentirana u okviru vanbilansne evidencije, kako bi se osiguralo njeno praćenje do konačnog likvidiranja.** Prema pisanom obrazloženju, otpisana oprema je djelimično zbrinuta u komunalni otpad, a jedan dio je doniran učenicima koji su prikupljali sredstva za ekurzije da putem predaje otkupljivačima sekundarne sirovine ostvaren naknadu, međutim nisu prezentirani dokazi da su navedena stalna sredstva zbrinula na otpad ili predala kao donaciju.

Preporuka:

- **rashodovana stalna sredstva evidentirati u vanbilansnoj evidenciji do likvidacije i donošenja odluke o postupanju s tim stalnim sredstvima.**

Umanjenje vrijednosti sredstava

Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (članovima 27. do 29) utvrđena je obaveza procjenjivanja vrijednosti imovine, obaveza i kapitala u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, kao i da procjenu mogu vršiti ovlaštena lica – procjenitelji. Procjenjivanje vrijednosti ima za cilj utvrditi knjigovodstvenu, tržišnu, nadoknadivu, sadašnju, fer, zamjensku, likvidacionu ili poslovnu vrijednost pravnih lica imovine, obaveza i kapitala, na osnovu vjerodostojne dokumentacije, fizičke sposobnosti predmeta procjene budućih novčanih primitaka i izdataka u skladu s pravilima struke. Također, MRS-om 36 – *Umanjenje vrijednosti imovine* definisano je da na kraju svakog izvještajnog perioda subjekt procjenjuje ima li indicija da je vrijednost neke imovine umanjena, a ako takve indicije postoje, subjekt je dužan izvršiti formalnu procjenu nadoknadivog iznosa. Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama nije posebno uređeno umanjenje vrijednosti imovine, osim u dijelu gdje se navodi da se, nakon početnog priznavanja imovine, svaka nekretnina, postrojenje i oprema, kao i nematerijalna imovina, iskazuje po trošku nabavke umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja.

Vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine u poslovnim knjigama Bolnice iskazana je u neto iznosu od 6.866.235 KM.

Bolnica na datum bilansa nije vršila procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva u skladu s MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. Knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine, koja bi se utvrdila u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, može se razlikovati od iskazane.

Preporuka:

- ***na datum bilansa vršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.***

Vlasništvo nad nekretninama

Bolnica u svojim poslovnim knjigama ima knjigovodstveno evidentirana četiri poslovna objekta. Za dva poslovna objekta bolnica posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu (ukupna nabavna vrijednost objekata iznosi 1.665.977 KM), dok **za druga dva objekta (ukupne nabavne vrijednosti 5.291.112 KM) Bolnica nije okončala postupak dobivanja upotrebne dozvole. Samim tim, ova dva objekta nisu upisana u zemljišne knjige.**

Općinsko vijeće Odžak je u junu 2001. godine donijelo Odluku o prenošenju osnivačkih prava općine Odžak nad dijelom Doma zdravlja Odžak na Županiju Posavsku. Ovom Odlukom vlasništvo nad nekretninama, osnovnim sredstvima, opremom, sitnim inventarom, drugim sredstvima, pravima i obavezama koji su u posjedu Doma zdravlja Odžak, a do 1992. godine služili su i koristili se za ostvarivanje sekundarne bolničke zdravstvene zaštite, prenose se bez naknade sa Općine Odžak na Županiju i čine imovinu i kapital bolnice koja se osniva. U Odluci je navedeno da će primopredaju imovine izvršiti komisija za primopredaju, koju je imenovalo Općinsko vijeće Odžak. Također, u julu 2001. godine Odlukom o osnivanju Županijske bolnice koju je donijela Skupština Kantona imenovana je nova komisija za preuzimanje i predaju ove imovine (koju Bolnica koristi), sa rokom obavljanja zadatka od 15 dana. Komisije za primopredaju koje su imenovane odlukama nikada nisu sačinile primopredajni zapisnik. Napominjemo da Bolnica ove poslovne prostore koristi, te da je na ovoj lokaciji smješten Odjel hemodijalize, prateći stacionar i podrumski prostori za smještaj kuhinje, praonice, skladišta i dr. Shodno navedenom konstatujemo da Bolnica koristi poslovni prostor u Odžaku koji joj, u skladu sa Odlukom o prenošenju osnivačkih prava općine Odžak nad dijelom Doma zdravlja Odžak na Županiju Posavsku, pripada. Međutim, **nije prezentirana dokumentacija kojom bismo potvrdili da je Bolnica u prethodnom periodu poduzimala aktivnosti prema nadležnim organima radi obezbjeđenja potrebne dokumentacije o vlasništvu poslovnog prostora u Odžaku.**

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti na obezbjeđenju upotrebne dozvole za objekte koje Bolnica koristi, s ciljem upisa objekata u zemljišne knjige, a u saradnji sa Skupštinom Kantona i Domom zdravlja Odžak poduzeti aktivnosti na obezbjeđenju potrebne dokumentacije o vlasništvu za poslovni prostor u Odžaku.**

Hipoteke i založno pravo

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovali smo da nad nekretninama i pokretnim stvarima nisu upisane hipoteke i založna prava u korist trećih lica.

6.2.2 Kratkoročna imovina

Kratkoročna imovina iskazana je u iznosu od 1.286.509 KM, a odnosi se na potraživanja od kupaca (550.819 KM), novac i novčane ekvivalente (387.482 KM), ostalu imovinu i potraživanja, uključujući i razgraničenja (279.459 KM) i zalihe (68.749 KM).

6.2.2.1 Zalihe

Zalihe su iskazane u iznosu od 68.749 KM, a odnose se na lijekove i sanitetski materijal. U skladu sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama, zalihe se početno mjere po trošku nabavke. Politikama je utvrđeno da se naknadno, mjerenje zaliha može vršiti po metodi troška ili neto utrživoj vrijednosti, zavisno koja je niža. Obračun utroška zaliha određuje se primjenom prosječnih ponderisanih cijena. Prosječne ponderisane cijene izračunavaju se prilikom svakog ulaska robe u skladište temeljem utvrđenih količina i vrijednosti nakon ulaska novih zaliha.

Prema odredbama MRS-a 2 – Zalihe, zalihe predstavljaju, između ostalog, osnovni i potrošni materijal koji će biti upotrijebljen u procesu proizvodnje ili pružanja usluga. Stanja i promjene vrijednosti zaliha računovodstveno se evidentiraju na kontima propisanim Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva. Provedenom revizijom konstatovano je da evidentiranje (zaduženje i razduženje) zaliha u finansijskom knjigovodstvu nije sistemski uvezano s materijalnim knjigovodstvom. Zaduzenje zaliha u finansijskom knjigovodstvu vrši se samo za lijekove i sanitetski materijal, po svakoj nabavci nakon evidentiranja u materijalnom knjigovodstvu.

Nabavka lijekova i sanitetskog materijala u Glavnoj knjizi Bolnice se u najvećoj mjeri evidentira u okviru grupe konta 101 – Zalihe sirovina, osnovnog i pomoćnog materijala. Određene vrste materijala (laboratorijski materijal, materijal za transfuziju, RTG materijal, uredski materijal, hrana i materijal za čišćenje i održavanje higijene) se nisu evidentirale u okviru grupe konta 101 – Zalihe sirovina, osnovnog i pomoćnog materijala, što nije u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe. Prilikom nabavke navedenih materijala za cjelokupne nabavljene količine terećeni su rashodi perioda, bez zaduživanja zaliha, iako one stvarno nisu utrošene u momentu nabavke, već se određeno vrijeme nalaze na zalihi. Navedeno nije u skladu sa Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje, a za posljedicu može imati potcijenjene zalihe i finansijski rezultat, a precijenjene rashode, za vrijednost neutrošenih količina ovih zaliha. Efekte na finansijske izvještaje nismo mogli utvrditi.

Nakon Pisma menadžmentu, Bolnica je djelimično postupila po preporuci, te je u 2024. uspostavljeno materijalno knjigovodstvo za laboratorijski materijal i materijal za transfuziju, a knjigovodstveno evidentiranje zaliha se vrši u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe. **Za nabavke RTG materijala, uredskog materijala, hrane i materijala za čišćenje i održavanje higijene još uvijek nije uspostavljeno materijalno knjigovodstvo i ne evidentiraju se na zalihama. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i MRS-om 2 – Zalihe.**

Osim toga, za lijekove i sanitetski materijal koji je evidentiran u okviru zaliha, konstatovano je da se za potrebe bolničkih odjela izdaju trebovanja, na osnovu kojih se vrši razduženje zaliha i knjigovodstveno evidentiranja rashoda. Međutim, ovi lijekovi i materijal stvarno nisu utrošeni, odnosno određeno vrijeme se nalaze na bolničkim odjelima za čije potrebe su i nabavljeni. Izdate količine zaliha po ovim zahtjevima terete rashode perioda u trenutku izdavanja, a ne u trenutku potrošnje, što za posljedicu može imati potcijenjene zalihe i finansijski rezultat.

S obzirom na navedeno, knjigovodstveno evidentiranje nabavke i utroška zaliha u 2023. godini nije vršeno se u skladu s odredbama MRS-a 2 – Zalihe i Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje. Također, Bolnica nije imala uspostavljeno materijalno knjigovodstvo zaliha, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Također, Bolnica nije vršila procjenu vrijednosti zaliha u skladu s MRS-om 2 – Zalihe.

Preporuke:

- *uspostaviti materijalno knjigovodstvo za nabavke RTG materijala, uredskog materijala, hrane, te materijala za čišćenje i održavanje higijene u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, a nabavljene količine evidentirati u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe;*
- *knjigovodstveno evidentiranje rashoda lijekova, sanitetskog i ostalog materijala vršiti u momentu stvarnog utroška, radi fer i tačnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata, u skladu s odredbama Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje.*

6.2.2.2 Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca su iskazana u iznosu od 550.819 KM. Najveći iznos potraživanja se odnosi na potraživanja od Zavoda (509.374 KM) i na potraživanja od FZZOIR-a (19.278 KM).

Potraživanja od Zavoda najvećim dijelom se odnose na potraživanja nastala po osnovu faktura iz 12. mjeseca za pružanje bolničke zdravstvene zaštite za 2023. godinu po osnovu Ugovora o provođenju zdravstvene zaštite u periodu od 1. 1. do 31. 12. 2023. godine.

Bolnica nije izvršila procjenu očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja u skladu s MSFI-jem 9 – Finansijski instrumenti. Međutim, na osnovu prezentiranih podataka o ročnoj strukturi potraživanja, ukazujemo na činjenicu da je najveći dio potraživanja Bolnice do 60 dana (532.998 KM) za koje naplata nije upitna.

6.2.2.3 Novac i novčani ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su u sljedećim iznosima:

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI	387.482	120.595
Transakcijski računi domaća valuta	386.609	110.511
Devizni računi	5	9.595
Blagajna – domaća valuta	284	489
Blagajna – strana valuta	584	0

Novac i novčani ekvivalenti iskazani su u iznosu od 387.482 KM. Najvećim dijelom odnose se na novčana sredstva na transakcijskim računima u UniCredit bank d.d. Sarajevo, u stranoj i domaćoj valuti. Stanje na računima potvrđeno je putem izvoda na 31. 12. 2023. godine i putem izvoda otvorenih stavki.

6.2.2.4 Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja

Ostala imovina i potraživanja uključujući i razgraničenja iskazana su u iznosu od 279.459 KM i u najvećem dijelu (265.103 KM) se odnose na potraživanja od Zavoda po osnovu stvarnih troškova nastalih po osnovu pružanja zdravstvene zaštite inoosiguranicima po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju.

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
KAPITAL	1.499.627	1.290.310
Vlasnički kapital	2.077.217	2.077.217
Višak prihoda tekućeg perioda	209.317	-
Akumulirani višak rashoda iz prethodnih perioda	786.907	360.425
Višak rashoda tekućeg perioda	-	426.482

Vlasnički kapital u finansijskim izvještajima iskazan je u iznosu od 2.077.217 KM. Ovaj iznos upisan je u sudskom registru. Također, Statutom je utvrđen kao iznos osnovnog kapitala Bolnice.

Višak prihoda tekućeg perioda iskazana je u iznosu od 209.317 KM, a odnosi se na ostvareni višak prihoda nad rashodima u revidiranoj godini.

Akumulirani višak rashoda iz prethodnih perioda iskazan je u iznosu od 786.907 KM. Odredbama člana 54. kantonalnog Zakona o ustanovama, kao i Odlukom o osnivanju Županijske bolnice, definisano je da osnivač solidarno i neograničeno odgovara za obaveze ustanove. Pored toga, odredbama Statuta utvrđeno je da, ako Bolnica posluje sa gubitkom, Upravni odbor će nakon rasprave o poslovanju predložiti nadležnom zavodu za zdravstveno osiguranje da pokrije gubitak Bolnice. Statutom je navedeno i da, ako je gubitak opravdan kao posljedica urednog poslovanja, a zavod zdravstvenog osiguranja ili osnivač ga ne žele ili ne mogu pokriti, Bolnica ulazi u stečajni postupak. Skrećemo pažnju na to da je federalnim Zakonom o ustanovama definisano da osnivač supsidijarno odgovara za obaveze ustanove ako aktom o osnivanju nije drugačije određeno i da je dužan pokriti višak rashoda nad prihodima u roku od 60 dana do dana usvajanja godišnjeg obračuna. Bolnica je prethodnih godina upućivala zahtjeve za pokriće gubitaka nadležnom Ministarstvu, Vladi Kantona i Skupštini Kantona. Također, prethodnih godina se obraćala osnivaču preko resornog ministarstva, Vlade i Skupštine Kantona za zahtjevom za pokriće gubitaka Bolnice. Prema pisanom obrazloženju, nije bilo postupanja osnivača u pogledu namjenskih sredstava za pokriće akumuliranog gubitka.

Pored navedenog, skrećemo pažnju na to da je obavljenom revizijom utvrđeno da nisu iskazani prihodi ostvareni u prethodnim obračunskim periodima u ukupnom iznosu od 186.989 KM, po osnovu ispostavljenih faktura za pružene usluge zdravstvene zaštite inoosiguranicima, te da je iznos iskazanog gubitka prethodnih godina precijenjen za navedeni iznos (detaljnije obrazloženo u okviru tačke 6.2.4.2 Izvještaja).

Preporuka:

- *uskладити одредбе Статута са кантоналним Законом о установама у дијелу покрића губитка Болнице.*

6.2.4 Obaveze

6.2.4.1 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 4.968.248 KM, i u cijelosti se odnose na razgraničenja.

Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja

Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja, odnose se na odgođeni prihod za opremu i građevine (4.877.503 KM) i razgraničene prihode po vansudskoj nagodbi (90.745 KM). Odgođeni prihodi za opremu i građevine nastali su po osnovu donirane opreme ili novca za nabavku opreme i izgradnju građevina, u prethodnim obračunskim periodima.

Najznačajniji iznos (3.177.366 KM) odnosi se na namjenske novčane dotacije Republike Hrvatske za izgradnju objekta „Nova bolnica“ i „Tehnički blok“. Najznačajnije povećanje odgođenih prihoda u revidiranoj godini odnosi se na uplaćena sredstva finansijske konsolidacije za nabavku CT aparata u iznosu od 491.686 KM.

Odgođeni prihodi po osnovu donacija evidentiraju se u skladu sa MRS-om 20 - Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanje državne pomoći.

6.2.4.2 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 1.775.614 KM, a odnose se na finansijske obaveze po amortizovanom trošku (973.402 KM) i ostale obaveze, uključujući i razgraničenja (802.212 KM).

Finansijske obaveze po amortizovanom trošku

Finansijske obaveze po amortizovanom trošku odnose se na obaveze prema dobavljačima u zemlji (963.454 KM) i obaveze prema dobavljačima u inostranstvu (9.948 KM). Od ovog iznosa obaveza, 395.545 KM odnosi se na obaveze dospelosti od 60 do 365 dana, a 122.433 KM odnosi se na obaveze dospelosti preko 365 dana. Najveći iznos obaveza odnosi se na obaveze za isporučenu električnu energiju i obaveze za reagense i potrošni materijal. Zaključenim ugovorima sa dobavljačima ugovoreni su rokovi plaćanja od 60 dana ili kraće. Sve obaveze potvrđene su izvodima otvorenih stavki.

Zakonom o finansijskom poslovanju¹⁴ propisani su rokovi izvršenja novčanih obaveza do 60 dana. Izuzetno se može ugovoriti i duži rok, ali ne duži od 90 dana. Uzimajući u obzir značajna dugovanja po osnovu obaveza prema dobavljačima, ističemo da Bolnica nije u mogućnosti servisirati preuzete obaveze, što direktno utiče na njenu likvidnost.

Iako neizmirene obaveze prema dobavljačima na 31. 12. 2023. godine iznose 973.402 KM, nisu prezentovane planirane aktivnosti za naredni period na poduzimanju mjera štednje i racionalizacije poslovanja (osim finansijske konsolidacije i restrukturiranja). To ukazuje na to da Bolnica obaveze prema dobavljačima nije izvršavala u propisanom roku, niti je provodila redovne mjere upravljanja rizikom likvidnosti u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju.

Preporuka:

- **obaveze prema dobavljačima izmirivati u propisanim rokovima, te provoditi redovne mjere upravljanja rizikom likvidnosti u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju.**

Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja

Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja, odnose se na obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih (508.102 KM) i odgođene prihode po osnovu pruženih usluga ino osiguranja (264.250 KM). Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih odnose se na obaveze za decembar 2023. godine.

Prema Konceptualnom okviru za finansijsko izvještavanje, prihod se priznaje u bilansu uspjeha kad dođe do povećanja budućih ekonomskih koristi vezanih za povećanje imovine ili smanjenje obaveza, koje se može pouzdano izmjeriti. To znači da se priznavanje prihoda odvija istovremeno sa priznavanjem povećanja imovine ili smanjenja obaveza. Također, prema Konceptualnom okviru rashodi se priznaju u bilansu uspjeha na osnovu izravne povezanosti između nastalih troškova i ostvarenih pojedinačnih stavki prihoda.

Ovaj proces, koji se obično naziva sučeljavanje troškova s prihodima, sastoji se od istovremenog ili kombiniranog priznavanja prihoda i rashoda koji proizlaze izravno ili zajednički iz istih transakcija ili drugih događaja.

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 48/16

Provedenom revizijom konstatovano je da se evidentiranje potraživanja i odgođenih prihoda po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju vrši u momentu izdavanja fakture za liječenje inosiguranika prema Zavodu. Naknadno, prilikom naplate potraživanja od Zavoda, iako je usluga izvršena i fakture dostavljene Zavodu u prethodnim godinama (odnosno nakon pruženih usluga), Bolnica vrši priznavanje prihoda po ovom osnovu. Povezani rashodi liječenja inosiguranika pacijenata su evidentirani u momentu nastanka. Navedeno više dobiva na važnosti ako se uzme u obzir činjenica da proces naplate od inostranih nositelja osiguranja traje i po nekoliko godina.

Bolnica je u toku 2023. godine fakturisala Zavodu 78.115 KM, od kojih je 77.261 KM priznato na odgođenim prihodima. Preostali iznos odgođenih prihoda na datum bilansa u iznosu od 186.989 KM se odnosi na ispostavljene fakture u prethodnim godinama. Na prihodima su u 2023. godini evidentirane uplate Zavoda u iznosu od 10.315 KM koje se odnose na fakture za pružene usluge zdravstvene zaštite u prethodnim godinama. Navedeno je imalo za posljedicu to da su: odgođeni prihodi precijenjeni za 264.250 KM, prihodi i finansijski rezultat za 2023. godinu potcijenjeni za 66.946 KM, a akumulirani rezultat potcijenjen za 186.989 KM. Navedeno nije u skladu s odredbama Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje.

Preporuka:

- *prihode za stvarne troškove po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju evidentirati u skladu sa odredbama Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje.*

6.2.5 Popis imovine i obaveza

Direktor Bolnice je 11. 12. 2023. donio Odluku o godišnjem popisu i osnivanju Komisija za popis kojom se utvrđuje rad, rokovi i obaveze Komisija. Bolnica nema usvojen interni akt o obavljanju popisa, ali je Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politika u dijelu Popis imovine i obaveza uređen postupak provođenja popisa imovine i obaveza.

Odlukom o godišnjem popisu osnovane su tri komisije: za popis stalnih materijalnih sredstava, za popis zaliha i za popis novčanih sredstava, ulaganja, potraživanja i obaveza.

Izvještaji komisija o izvršenom popisu su, u skladu s rokom utvrđenim Zakonom, dostavljeni direktoru koji je 31. 1. 2024. donio Odluku o usvajanju godišnjeg popisa.

Prezentovane su naturalne popisne liste kao i popisne liste u kojima je izvršeno poređenje stvarnog stanja s knjigovodstvenim. Uvidom u popisne liste konstatovano je da su obaveze prema dobavljačima iskazane u zbirnom iznosu od 963.455 KM, a ne po pojedinačnim dobavljačima. Kao prilog popisu obaveza dostavljeni su svi IOS-i u kojima je potvrđeno stanje obaveza.

U Izvještaju komisije za popis zaliha utvrđen je višak zaliha materijala u vrijednosti od 1.889 KM, kao i manjak zaliha materijala u vrijednosti 2.197 KM koji su iskazani na popisnoj listi. Provedena su knjiženja i utvrđeni manjak je proknjižen na teret rashoda Bolnice, a viškovi u korist prihoda Bolnice na 31. 12. 2023. godine kako je i utvrđeno članom 3. Odluke o usvajanju godišnjeg popisa. **Osim toga, kod popisa zaliha lijekova i ostalih medicinskih sredstava nisu utvrđene razlike u odnosu na knjigovodstvenu evidenciju, iako se izlaz zaliha s magacina priznaje u cijelosti kao trošak u momentu izdavanja s magacina, a ne u momentu stvarne potrošnje po organizacijskim jedinicama (detaljnije obrazloženo u okviru točke 6.2.2.1 Izvještaja).** Također, nije izvršen popis zaliha lijekova i sanitetskog materijala koji se nalaze na odjelima. Nije izvršen ni popis kratkoročno i dugoročno odgođenih prihoda u iznosu od 5.232.499 KM. To nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Nije izvršen cjelovit popis imovine i obaveza, jer popisom nisu obuhvaćene zalihe lijekova i sanitetskog materijala koje se nalaze na bolničkim odjelima, laboratorijskog materijala, materijala za transfuziju, RTG materijala, uredskog materijala, materijala za čišćenje i održavanje, materijala za ishranu bolesnika i medicinskog plina. Također konstatujemo da nije izvršen popis kratkoročno i dugoročno odgođenih prihoda u iznosu od 5.232.499 KM. Samim tim nije izvršeno ni usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- *godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, te uskladiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem, shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

6.3 IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA

U Izvještaju o tokovima gotovine iskazano je povećanje gotovine u iznosu od 266.887 KM. S obzirom da je iznos gotovine na početku perioda iznosio 120.595 KM, stanje gotovine na kraju perioda iznosilo je 387.482 KM. Iskazano stanje gotovine na početku i na kraju perioda slaže se sa iznosima u Bilansu stanja i sa izvodima stanja računa u bankama. Izvještaj o tokovima gotovine sačinjen je po indirektnoj metodi i u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

Izvještaj o promjenama u kapitalu za 2023. godinu sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi obrasca izvještaja o promjenama na kapitalu. Iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

U skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, bilješke sadrže dopunske informacije u odnosu na one prezentirane u izvještaju o finansijskom položaju, izvještaju o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaju o promjenama u kapitala i izvještaju o novčanim tokovima. Bilješke sadrže tekstualni opis ili raščlanjivanje stavki prezentiranih u tim izvještajima i informacije o stavkama koje ne ispunjavaju uslove za priznavanje u tim izvještajima. Pored toga i ostali međunarodni računovodstveni standardi i međunarodni standardi finansijskog izvještavanja kao i član 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH sadrže zahtjeve vezano za objave u bilješkama uz finansijske izvještaje i da one moraju pružiti istinit i objektivan prikaz finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja pravnih lica.

Bilješke uz finansijske izvještaje sačinjene su u skladu s MRS-om 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Na vanbilansnoj evidenciji iskazano je 95.157 KM koje se odnose na lijekove za dijalizu (13.165 KM) i na potrošni materijal za dijalizu (81.992 KM) od FZZOIR-a.

FZZOIR je u 2023. godini finansirao lijekove i potrošni materijal iz sredstava Fonda solidarnosti FBiH, koji su utvrđeni Odlukom o Listi lijekova Fonda solidarnosti FBiH, a detaljnije su definisani Ugovorom o pružanju zdravstvenih usluga dijalize koje se finansiraju iz sredstava Fonda solidarnosti FBiH za 2023. godinu, zaključenog između Bolnice i FZZOIR-a. Potrošni materijal i lijekove Bolnici isporučuje direktno dobavljač FZZOIR-a, a FZZOIR vrši plaćanje obaveza dobavljačima.

U pismu menadžmentu nakon obavljene prethodne revizije data je preporuka da se ova roba evidentira u okviru vanbilansne evidencije, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva, po kojoj je Bolnica postupila.

8. JAVNE NABAVKE

Upravni odbor je 9. 3. 2023. donio Plan javnih nabavki Bolnice za 2023. godinu. Planirano je provođenje 74 postupka javnih nabavki ukupne procijenjene vrijednosti 5.248.854 KM.¹⁵ S obzirom na to da je Finansijski plan Bolnice usvojen 15. 2. 2023, Plan javnih nabavki je donesen u roku od mjesec od dana donošenja finansijskog plana u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama. Postupci javnih nabavki početkom godine nisu pokretani, a nabavke su se vršile na osnovu zaključenih okvirnih sporazuma u ranijim godinama. Izvršeno je deset izmjena i dopuna plana, te je konačan plan sa posljednjom izmjenom i dopunom iznosio 5.483.322 KM. Izmjenama i dopunama plana su uvođeni novi postupci, vršene izmjene postojećih postupaka u dijelu procijenjene vrijednosti i dr. Plan javnih nabavki kao i sve izmjene i dopune Plana su objavljene na Portalu za javne nabavke.

Pregled planiranih, realizovanih i uzorkovanih postupaka javnih nabavki dat je u tabeli:

Vrsta postupka	Planirane nabavke*		Provedene nabavke		Revidirani uzorak	
	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM
Otvoreni postupak	11	5.000.580	7	3.764.993	5	2.785.948
Konkurentski zahtjev	9	197.964	6	126.805	2	54.899
Direktni sporazum	85	284.778	35	110.131	6	31.367
UKUPNO	105	5.483.322	48	4.001.929	13	2.872.214
* Prema posljednjim izmjenama						

Bolnica je u skladu sa Zakonom donijela Pravilnik o javnim nabavkama Bolnice, a izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta od 16. 11. 2022. godine je sistematizovano radno mjesto službenika za javne nabavke, koje je i popunjeno.

Uvidom u uzorkovane postupke utvrđeno je sljedeće:

Proveden je **otvoreni postupak nabavke lijekova** ugovorene vrijednosti 1.004.974 KM. Procijenjena vrijednost je iznosila 1.065.000 KM uz namjeru zaključivanja okvirnog sporazuma na tri godine. Izvršeno je istraživanje tržišta, te je sačinjena Bilješka o istraživanju tržišta. Obezbijeđeno je učešće službenika za javne nabavke u postupku koji je zaposlenik Bolnice. Nabavka je podijeljena u 144 lota, te je 17 ponuđača preuzelo tendersku dokumentaciju. Izvršene su tri izmjene tenderske dokumentacije na osnovu pitanja i odgovora ponuđača s portala za javne nabavke. Dostavljeno je osam ponuda za 121 lot. Izvršen je pregled i ocjena ponuda, te je provedena e – aukcija u svim lotovima gdje je dostavljeno dvije ili više ponuda. Poništena su 23 lota jer nije dostavljena nijedna ponuda, jedan lot je poništen jer je cijena jedine dostavljene ponude znatno iznad procijenjene vrijednosti i jedan lot je poništen jer su dostavljene dvije ponude sa istim cijenama, a predviđeno je da se ugovor zaključuje samo s jednim dobavljačem. Donesene su odluke o izboru najpovoljnijih dobavljača, a ugovori su zaključeni s osam dobavljača za različite lotove. Provedenom revizijom postupka konstatujemo da je proveden u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Bolnica je 25. 5. 2023. pokrenula postupak javne nabavke korištenog CT uređaja ugovorne vrijednosti 665.145 KM. Procijenjena vrijednost je iznosila 666.900 KM. Tenderska dokumentacija je objavljena 16. 6. 2023. godine i preuzelo ju je 11 ponuđača. Podnesena je žalba na tendersku dokumentaciju koja se odnosila na tehničke specifikacije CT uređaja kao i na rok isporuke. Žalba je odbijena kao neosnovana u dijelu koji se odnosio na tehničke specifikacije, a usvojena je u dijelu roka isporuke.

¹⁵ Sve iskazane vrijednosti javnih nabavki su sa uključenim PDV-om.

Žalitelj je naveo da se isporuka, instalacija i edukacija osoblja ne može izvršiti u roku od jednog do sedam dana za koji je u tenderskoj dokumentaciji propisano da nosi najviše bodova. Komisija je uvažila žalbu u ovom dijelu, izvršila izmjenu tenderske dokumentacije, te je produžen rok za tri dana za svaku stavku roka isporuke. Ponuđač se ponovo žalio na tehničke specifikacije, te je žalba prosljeđena na Ured za razmatranje žalbi, koji je odbacio žalbu kao neosnovanu. Dostavljena je jedna ponuda od ponuđača Shimadzu d.o.o. Sarajevo koja je prihvaćena, te je ugovor zaključen s navedenim dobavljačem. Uvidom u realizaciju ugovora konstatovano je da je nabavka provedena u skladu s odredbama ugovora.

Bolnica je 25. 5. 2023. donijela Odluku o pokretanju postupka nabavke sanitetskog i ostalog medicinskog materijala ugovorene vrijednosti 449.327 KM. Procijenjena vrijednost je iznosila 555.000 KM. Nabavka je podijeljena na 15 lotova. Tenderska dokumentacija je mijenjana četiri puta na osnovu pitanja i odgovora sa Portala za javne nabavke. Izmjene su vršene u obrascima za cijene ponude za pojedine lotove, a datumi za dostavljanje ponuda su produženi u skladu sa Zakonom. Zadnjim izmjenama i dopunama tenderske dokumentacije nabavka je podijeljena na 30 lotova. Zadnju izmjenu tenderske dokumentacije je preuzelo 20 dobavljača, a ponude je dostavilo 13 ponuđača. Provedene su e-aukcije. Zaključeni su ugovori sa šest dobavljača ugovorene vrijednosti 449.327 KM za 27 lotova. Lotovi 22, 24, i 25 su poništeni jer za lot 22 nije dostavljena nijedna ponuda, cijena za lot 24 prelazi planirana sredstva i za lot 25 nije dostavljena nijedna prihvatljiva ponuda. Dostavljene su tri žalbe koje su ocijenjene kao osnovane i uvažene su, te su donesene izmjene odluka o izboru najpovoljnijih dobavljača, odnosno odluke o poništenju postupka nabavke. Žalbe su se odnosile na sljedeće:

- Prva žalba je uložena na lot 26. Bolnica je odbila ponudu dobavljača Plus Medical d.o.o. jer, kako je navedeno u obrazloženju Bolnice, ponuđač nije ponudio titanijumske klipse nego klipse od polimera, te zbog toga ne ispunjava uslove u pogledu predmeta nabavke i tehničkih specifikacija. U žalbi ponuđač navodi da je dostavio potvrdu o upisu medicinskog sredstva u registar Agencije za medicinska sredstva i lijekove BiH, gdje je u tački četiri potvrde naveden kataloški broj ponuđene titanijumske klipse za predmetni postupak zaštićenog naziva „ligav ligating clip“, te je riječ o ligacijskoj klipsi metalnoj. Bolnica je usvojila žalbu i donijela Odluku o poništenju Odluke o poništenju postupka i izboru najpovoljnijeg dobavljača za lot 26. i ugovor je dodijeljen Plus Medical d.o.o. ugovorene vrijednosti 2.220 KM.
- Drugu žalbu je dostavio Inel Med d.o.o. Mostar za nabavku hirurških konaca lot 25. Ponuđač Inel Med d.o.o. Mostar je tražio uvid u ponude dobavljača, te je uložio žalbu na lot 25 jer izabrani ponuđač kako navodi nije dostavio uzorke koji su odgovarali artiklu iz tenderske dokumentacije, te su u žalbi tražili da se izabrana ponuda ProTen Medical d.o.o. Gračanica proglasi ništavnom, jer nije niti trebala ući u razmatranje, niti je trebala biti prihvaćena. Ugovorena vrijednost je iznosila 41.301 KM. Komisija je žalbu ocijenila kao osnovanu i donijela Odluku o djelomičnom poništenju Odluke o izboru najpovoljnijeg dobavljača, te ugovor za lot 5 dodijelila Inel Med d.o.o. Mostar ugovorene vrijednosti 64.827 KM.
- Treću žalbu je podnio ProTen Medical za nabavku hirurških konaca lot 25. Žalba je uložena na Odluku o poništenju odluke o izboru najpovoljnijeg dobavljača i dodjele ugovora dobavljaču Inel Med d.o.o. Mostar, gdje navodi da je od dobavljača došlo do greške u dostavljanju navedenog uzorka u dužini konca. Dostavljen je uzorak dužine 75 cm, a trebalo je 30 cm. U drugom i trećem žalbenom navodu žalitelj navodi i da dobavljač Inel Med d.o.o. za određene tipove konca nije dostavio potvrdu od Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH za traženi tip konca kao što su stavke lota 25, 8, 9, 11, 12 i 18. Žalba je djelimično usvojena i lot 25 je poništen u skladu s članom 69. stav 2 Zakona o javnim nabavkama, jer je ponovnim pregledom ponuda utvrđeno da nijedna ponuda nije prihvatljiva.

Uvidom u navedene žalbe konstatujemo da nije posvećena dužna pažnja prilikom pregleda i ocjene ponuda, te je više puta napravljena greška, što je imalo za posljedicu poništenje lota 25, produženje rokova za provođenje postupka i zaključivanje ugovora.

Izvršen je uvid u dva konkurentna postupka: Nabavu holtera EKG-a i krvnog tlaka s pripadajućim softverom za očitovanje ugovorene vrijednosti 16.263 KM i Nabavu medicinske i informatičke opreme i sustava potrebnih za unaprjeđenje palijativne skrbi u sklopu programa prekogranične saradnje između Republike Hrvatske i BiH za 2023. godinu ugovorene vrijednosti 38.634 KM. Također, izvršen je uvid u šest direktnih sporazuma: nabavka bolničke posteljine (5.792 KM), nabavka filtera za aspirator (3.100 KM), nabavku usluga izrade idejnog projekta za objekat Poliklinika ŽBO i Područni ured ZZO ŽP (5.850 KM), nabavku računarske opreme, nabavku usluga revizije finansijskih izvještaja za 2023. godinu (7.020 KM) i servis parnog sterilizatora Getinge (4.246 KM). Provedenom revizijom konstatujemo da su nabavke provedene u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Osim navedenog, konstatovano je da je Bolnica zaključila ugovor o poslovnoj saradnji sa Specijalnom bolnicom Agram, Zagreb, 20. 1. 2022. godine. Ugovorom je definisana trajna poslovna saradnja, a kao predmet ugovora je navedeno: obrada i analiza zaprimljenih uzoraka PAPA razmaza/VCE, obrisak IUD, vulve i izdavanje citoloških nalaza za potrebe Bolnice. Ugovorom su definisane naknade po uzorku koje će se naplaćivati. Provedenom revizijom konstatujemo da je Specijalna bolnica Agram fakturisala usluge Bolnici u toku 2023. godine u iznosu od 39.232 KM. Za te usluge nije proveden postupak javne nabavke. Također, u toku 2023. godine nije provedena javna nabavka za bankarske usluge, a troškovi platnog prometa u 2023. godini su iznosili 3.761 KM. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Provedenom revizijom konstatujemo da su tokom 2023. godine vršene nabavke bez provođenja postupaka javne nabavke u iznosu od 42.993 KM, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Preporuka:

- *provoditi postupke javnih nabavki za sve nabavke koje vrši Bolnica, u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.*

9. FINANSIJSKA KONSOLIDACIJA

Zakon o finansijskoj konsolidaciji i restrukturiranju javnih zdravstvenih Ustanova u FBiH donesen je 28. 4. 2022. godine (u daljnjem tekstu: Zakon). Ovim Zakonom uređuje se finansijska konsolidacija i restrukturiranje javnih zdravstvenih Ustanova čiji je osnivač općina, kanton, FBiH i jedan ili više kantona zajedno, te FBiH u skladu sa članom 53. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Finansijska konsolidacija i restrukturiranje provodi se s ciljem postizanja stanja likvidnosti i solventnosti javnih zdravstvenih ustanova, jačanja odgovornosti u upravljanju rizikom u poslovanju, kao i povećanja kvaliteta i efikasnosti u pružanju zdravstvenih usluga. Finansijska konsolidacija zdravstvenih ustanova obuhvata rješavanja dugovanja zdravstvenih ustanova kod kojih je evidentirana nelikvidnost u smislu odredbi Zakona o finansijskom poslovanju i/ili postoji akumulirani gubitak, po osnovu: doprinosa za PIO iz i na plate; doprinosa za osnovno zdravstveno osiguranje iz i na plate; poreza i drugih javnih prihoda, izuzev PDV-a; komunalnih usluga (struja, voda, gas, grijanje); isporučenih roba neophodnih za rad zdravstvene ustanove dobavljačima roba (lijekovi, potrošni materijali i sl.) i neisplaćenih neto plaća zaposlenika. U skladu sa ovim Zakonom zdravstvene ustanove su u obavezi sačiniti program finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona. Shodno članu 20. Zakona, Program finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja se zasniva na principima zabrane daljnjeg akumuliranja duga i gubitaka, te utvrđivanjem prioriteta trošenja.

Za implementaciju Zakona Vlada FBiH planirala je ukupna sredstva u iznosu od 225.000.000 KM, od čega su za finansijsku konsolidaciju i restrukturiranje šest kantonalnih bolnica planirana sredstva u ukupnom iznosu od 65.500.000 KM. Budžetom FBiH za 2023. planirana su sredstva za ove namjene u iznosu od 77.200.000 KM, od čega se na konsolidaciju i restrukturiranje šest kantonalnih bolnica odnosi 23.833.334 KM.

U skladu sa odredbama Zakona, Program finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja, kao i godišnji plan kantonalnih i općih bolnica, na prijedlog nadležnog izvršnog tijela za zdravstvo, usvaja vlada kantona. Vlada Kantona je 17. 11. 2022. godine donijela Odluku o postupku i trajanju finansijske konsolidacije i restrukturiranja Bolnice. Također, kantonalne bolnice i opće bolnice su dužne, nakon usvajanja navedenog Programa, pripremiti detaljan program utroška sredstava za svaku godinu, koji na prijedlog nadležnog Ministarstva, usvaja Vlada FBiH.

Za Bolnicu su planirana sredstva u iznosu od 2.000.000 KM, od čega je za 2023. godinu planirano 666.667 KM. Program utroška sredstava za 2023. godinu Bolnica je 17. 2. 2023. godine dostavila Federalnom ministarstvu zdravstva. Programom je predviđena nabavka medicinske opreme, i to korištenog uređaja za kompjuterizovanu tomografiju 128-slojni CT. Bolnica je 13. 4. 2023. godine s Federalnim ministarstvom zdravstva potpisala Ugovor o dodjeli sredstava „Tekući transfer drugim nivoima vlasti i fondovima – transfer za sanaciju zdravstvenih ustanova u Federaciji Bosne i Hercegovine“ u vrijednosti od 666.667 KM. Ugovorom je predviđen način isplate, i to kvartalno u jednakim iznosima od po 166.666,75 KM na namjenski račun za provođenje postupka finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja ustanove otvoren u skladu sa Zakonom. Uslov za doznačavanje kvartalnog iznosa jeste dostavljanje kvartalnog izvještaja o realizaciji Programa sačinjenog na način i u rokovima propisanim Pravilnikom. U 2023. godini Bolnica je nakon provedenog postupka javne nabavke izvršila nabavku navedenog uređaja čija je vrijednost iznosila 665.500 KM. Bolnica je u 2023. godini djelimično izmirila obaveze prema dobavljaču (500.000 KM), dok je razlika uplaćena u 2024. godini, kada je Bolnici doznačeno preostalih 166.667 KM. Vlada Kantona usvojila je kvartalne izvještaje o finansijskoj konsolidaciji Bolnice, koji su dostavljeni i Federalnom ministarstvu zdravstva.

Shodno navedenom, konstatujemo da je procedura donošenja programa finansijske konsolidacije, zaključivanja ugovora, realizacije sredstava i izvještavanja vršena u skladu sa Zakonom o finansijskoj konsolidaciji i restrukturiranju javnih zdravstvenih ustanova.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu Bolnica je 11. 9. 2024. godine dostavila komentar, u kojem je navela da je saglasna s Nacrtom izvještaja o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

Reviziju Županijske bolnice Orašje obavio je revizorski tim u sastavu: Sabina Selesković – voditeljica tima, i Jelena Lovrić – članica tima.

Voditeljica tima

Sabina Selesković, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Mia Buljubašić, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju
zavoda, fondova i agencija**

Marijana Milićević, s. r.

V. PRILOZI

- 1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

ŽUPANIJSKA BOLNICA

Naziv pravnog lica

Orašje, III ULICA 4

Sjedište i adresa pravnog lica

Djelatnosti bolnica

Djelatnost

UniCredit Bank d.d. Mostar

Naziv banke

3381802200480581

Broj računa

4254019560003

Identifikacioni broj za direktne poreze

-

Identifikacioni broj za indirektne poreze

86.10

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

068

Šifra opštine

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA
(BILANS STANJA)

na dan 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	IMOVINA				
A.	Dugoročna imovina (002+009+014+015+020+021+022+023+024+025+028+033+034)		001	6.956.980	6.698.790
1.	Nekretnine, postrojenja i oprema (003 do 008)		002	6.862.347	6.562.669
1.1.	Zemljište		003	411.240	411.240
1.2.	Gradevinski objekti		004	4.647.703	4.778.592
1.3.	Postrojenja, oprema i namještaj		005	1.705.870	1.237.921
1.4.	Transportna sredstva		006	97.534	134.916
1.5.	Ostala dugoročna materijalna imovina		007		
1.6.	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi		008		
2.	Imovina s pravom korištenja (010 do 013)		009		
2.1.	Zemljište		010		
2.2.	Gradevinski objekti		011		
2.3.	Postrojenja i oprema		012		
2.4.	Nematerijalna imovina		013		
3.	Ulaganja u investicijske nekretnine		014		
4.	Nematerijalna imovina (016 do 019)		015	3.888	
4.1.	Kapitalizirana ulaganja u razvoj		016		
4.2.	Koncesije, patenti, licence i druga prava		017		
4.3.	Ostala nematerijalna imovina		018	3.888	
4.4.	Nematerijalna imovina u pripremi		019		

1001390639

Kontrolni broj: 1001390639

str. 1 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
5.	Biološka imovina		020		
6.	Ulaganja u zavisne subjekte		021		
7.	Ulaganja u pridružene subjekte		022		
8.	Ulaganja u zajedničke poduhvate		023		
9.	Goodwill		024		
10.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (026+027)		025		
10.1.	Ulaganja u instrumente kapitala		026		
10.2.	Obveznice, dati krediti i ostali dužnički instrumenti		027		
11.	Finansijska imovina po amortizovanom trošku (029 do 032)		028		
11.1.	Depoziti kod banaka		029		
11.2.	Dati krediti		030		
11.3.	Obveznice		031		
11.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		032		
12.	Potraživanja po finansijskim najmovima		033		
13.	Ostala imovina i potraživanja		034	90.745	136.121
B.	Odgođena porezna imovina		035		
C.	Kratkoročna imovina (037+043+044+045+049+054+055+056+057+058+059)		036	1.286.509	808.223
1.	Zalihe (038 do 042)		037	68.749	68.880
1.1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar		038	68.749	68.880
1.2.	Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge		039		
1.3.	Gotovi proizvodi		040		
1.4.	Roba		041		
1.5.	Dati avansi		042		
2.	Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja		043		
3.	Ugovorna imovina		044		
4.	Potraživanja od kupaca (046 do 048)		045	550.819	420.509
4.1.	Kupci - povezane strane		046		
4.2.	Kupci u zemlji		047	547.479	417.169
4.3.	Kupci u inostranstvu		048	3.340	3.340
5.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku (050 do 053)		049		
5.1.	Depoziti kod banaka		050		
5.2.	Dati krediti		051		
5.3.	Obveznice		052		
5.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		053		
6.	Potraživanja po finansijskim najmovima		054		
7.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti ili gubitku		055		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Derivatni finansijski instrumenti		056		
9.	Novac i novčani ekvivalenti (isključujući prekoračenja po bankovnim računima)		057	387.482	120.595
10.	Akontacije poreza na dobit		058		
11.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja		059	279.459	198.239
D.	UKUPNO IMOVINA (001+035+036)		060	8.243.489	7.507.013
E.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		061	95.157	
F.	UKUPNO IMOVINA I VANBILANSNA EVIDENCIJA (060+061)		062	8.338.646	7.507.013
	KAPITAL				
1.	Vlasnički kapital (102-103+104+105+106)		101	2.077.217	2.077.217
1.1.	Dionički kapital		102		
1.2.	Otkupljene vlastite dionice		103		
1.3.	Udjeli članova društva sa ograničenom odgovornošću		104		
1.4.	Državni kapital		105	2.077.217	2.077.217
1.5.	Ostali oblici vlasničkog kapitala		106		
2.	Dionička premija		107		
3.	Rezerve (109+110)		108		
3.1.	Statutarne rezerve		109		
3.2.	Ostale rezerve		110		
4.	Revalorizacione rezerve (112+113+114)		111		
4.1.	Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu		112		
4.2.	Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		113		
4.3.	Ostale revalorizacione rezerve		114		
5.	Dobit (116+117)		115	209.317	
5.1.	Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih perioda		116		
5.2.	Dobit tekućeg perioda		117	209.317	
6.	Gubitak (119+120)		118	786.907	786.907
6.1.	Akumulirani, nepokriveni gubici iz prethodnih perioda		119	786.907	360.425
6.2.	Gubitak tekućeg perioda		120		426.482
7.	Kapital koji pripada vlasnicima matičnog društva (101+107+108+111+115-118)		121	1.499.627	1.290.310
8.	Kapital koji pripada vlasnicima manjinskih interesa		122		
A.	UKUPNO KAPITAL (121+122)		123	1.499.627	1.290.310
	OBAVEZE				
B.	Dugoročne obaveze (125+130+131+132)		124	4.968.248	4.801.961
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (126+127+128+129)		125		
1.1.	Obaveze po uzetim kreditima		126		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Obaveze po osnovu najmova		127		
1.3.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		128		
1.4.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		129		
2.	Odgođeni prihod		130		
3.	Rezervisanja		131		
4.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		132	4.968.248	4.801.961
C.	Odgođene porezne obaveze		133		
D.	Kratkoročne obaveze (135+142+143+144+145+146+147)		134	1.775.614	1.414.742
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (136+137+138+139+140+141)		135	973.402	694.428
1.1.	Obaveze prema dobavljačima		136	973.402	694.428
1.2.	Ugovorne obaveze		137		
1.3.	Obaveze po uzetim kreditima		138		
1.4.	Obaveze po osnovu najmova		139		
1.5.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		140		
1.6.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		141		
2.	Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		142		
3.	Derivatni finansijski instrumenti		143		
4.	Odgođeni prihod		144		
5.	Rezervisanja		145		
6.	Obaveze za porez na dobit		146		
7.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		147	802.212	720.314
E.	UKUPNO OBAVEZE (124+133+134)		148	6.743.862	6.216.703
F.	UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE (123+148)		149	8.243.489	7.507.013
G.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		150	95.157	
H.	UKUPNO KAPITAL, OBAVEZE I VANBILANSNA EVIDENCIJA (149+150)		151	8.338.646	7.507.013

Orašje, 17.02.2024.

Mjesto i datum

ŽIVKOVIĆ (SLAVKO) MIROSLAV

Certificirani računovođa

CR-5591/5

Broj licence

PERICA JELEČEVIĆ

Direktor

M.P.

ŽUPANIJSKA BOLNICA

Naziv pravnog lica

Orašje, III ULICA 4

Sjedište i adresa pravnog lica

Djelatnosti bolnica

Djelatnost

UniCredit Bank d.d. Mostar

Naziv banke

3381802200480581

Broj računa

4254019560003

Identifikacioni broj za direktne poreze

-

Identifikacioni broj za indirektne poreze

86.10

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

068

Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD
(BILANS USPJEHA)**

za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	BILANS USPJEHA				
A.	Prihodi iz ugovora s kupcima (202+206+210)		201	7.712.151	6.737.622
1.	Prihodi iz ugovora sa povezanim stranama (203 do 205)		202		
1.1.	Prihodi od prodaje robe		203		
1.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		204		
1.3.	Prihodi od pruženih usluga		205		
2.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu (207 do 209)		206	7.712.151	6.737.622
2.1.	Prihodi od prodaje robe		207		
2.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		208		
2.3.	Prihodi od pruženih usluga		209	7.712.151	6.737.622
3.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inostranom tržištu (211 do 213)		210		
3.1.	Prihodi od prodaje robe		211		
3.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		212		
3.3.	Prihodi od pruženih usluga		213		
B.	Ostali prihodi i dobici (215+230+241+242+243+244+245+246+247+251)		214	1.101.067	1.215.082
1.	Dobici od dugoročne nefinansijske imovine (216 do 229)		215		
1.1.	Neto dobici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		216		

118335172

Kontrolni broj: 118335172

str. 1 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		217		
1.3.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nije bilo postojećih revalorizacionih rezervi		218		
1.4.	Neto dobiti od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		219		
1.5.	Neto povećanja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		220		
1.6.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		221		
1.7.	Neto dobiti od otuđenja nematerijalne imovine		222		
1.8.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		223		
1.9.	Neto dobiti od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		224		
1.10.	Neto dobiti od otuđenja biološke imovine		225		
1.11.	Neto povećanja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		226		
1.12.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti biološke imovine		227		
1.13.	Neto dobiti od dugoročne imovine namijenjene prodaji		228		
1.14.	Ostali neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		229		
2.	Dobici od finansijske imovine (231 do 240)		230		
2.1.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po amortizovanom trošku		231		
2.2.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		232		
2.3.	Neto dobiti od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		233		
2.4.	Neto dobiti od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		234		
2.5.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		235		
2.6.	Neto povećanja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		236		
2.7.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		237		
2.8.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		238		
2.9.	Neto dobiti od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		239		
2.10.	Ostali neto dobiti od finansijske imovine		240		
3.	Neto otpuštanja rezervisanja		241		
4.	Neto dobiti od trgovanja derivatima		242		
5.	Prihodi od prodaje materijala, neto		243		
6.	Viškovi i ostala pozitivna usklađenja zaliha		244	1.889	5.434
7.	Prihodi od dividendi		245		

Kontrolni broj: 118335172

str. 2 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Udio u dobiti pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		246		
9.	Finansijski prihodi (248+249+250)		247	167	433
9.1.	Prihodi od kamata		248	22	433
9.2.	Neto pozitivne kursne razlike		249	145	
9.3.	Ostali finansijski prihodi		250		
10.	Ostali prihodi i dobici		251	1.099.011	1.209.215
C.	Ukupno prihodi (201+214)		252	8.813.218	7.952.704
D.	Poslovni rashodi (254+255+256+257+258+262+269+270)		253	8.576.730	8.376.042
1.	Nabavna vrijednost prodane robe		254		
2.	Promjene u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u toku, neto (+) / (-)		255		
3.	Troškovi sirovina i materijala		256	892.154	1.026.109
4.	Troškovi energije i goriva		257	266.537	322.186
5.	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja (259 do 261)		258	6.523.411	6.286.760
5.1.	Bruto plaće zaposlenih		259	5.288.971	5.092.195
5.2.	Ostale naknade zaposlenih		260	909.015	952.128
5.3.	Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora		261	325.425	242.437
6.	Amortizacija (263 do 268)		262	474.009	447.654
6.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema		263	473.875	447.654
6.2.	Investicijske nekretnine		264		
6.3.	Imovina s pravom korištenja		265		
6.4.	Nematerijalna imovina		266	134	
6.5.	Biološka imovina		267		
6.6.	Ostala dugoročna imovina po osnovu ugovora sa kupcima		268		
7.	Troškovi primljenih usluga		269	190.523	120.021
8.	Ostali poslovni rashodi i troškovi		270	230.096	173.312
E.	Ostali rashodi i gubici (272+287+298+299+300+301+302+303+304+308)		271	27.171	3.144
1.	Gubici od dugoročne nefinansijske imovine (273 do 286)		272		
1.1.	Neto gubici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		273		
1.2.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		274		
1.3.	Neto gubici od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nema postojećih revalorizacionih rezervi		275		
1.4.	Neto gubici od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		276		
1.5.	Neto smanjenja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		277		
1.6.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		278		
1.7.	Neto gubici od otuđenja nematerijalne imovine		279		
1.8.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		280		

Kontrolni broj: 118335172

str. 3 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.9.	Neto gubici od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		281		
1.10.	Neto gubici od otuđenja biološke imovine		282		
1.11.	Neto smanjenja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		283		
1.12.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti biološke imovine		284		
1.13.	Neto gubici od dugoročne imovine namijenjene prodaji		285		
1.14.	Ostali neto gubici od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		286		
2.	Gubici od finansijske imovine (288 do 297)		287		
2.1.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po amortizovanom trošku		288		
2.2.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		289		
2.3.	Neto gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		290		
2.4.	Neto gubici od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		291		
2.5.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		292		
2.6.	Neto smanjenja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		293		
2.7.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		294		
2.8.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		295		
2.9.	Neto gubici od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		296		
2.10	Ostali neto gubici od finansijske imovine		297		
3.	Troškovi rezervisanja, neto		298		
4.	Neto gubici od trgovanja derivatima		299		
5.	Rashodi od prodaje materijala, neto		300		
6.	Manjkovi i ostala negativna usklađenja zaliha		301	2.197	1.233
7.	Udio u gubitku pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		302		
8.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		303		
9.	Finansijski rashodi (305 do 307)		304	3.799	1.911
9.1.	Rashodi od kamata		305	3.750	1.270
9.2.	Neto negativne kursne razlike		306	49	597
9.3.	Ostali finansijski rashodi		307		44
10.	Ostali rashodi i gubici		308	21.175	
F.	Ukupno rashodi (253+271)		309	8.603.901	8.379.186
G.	Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (252-309)		310	209.317	0
H.	Gubitak iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (309-252)		311	0	426.482
I.	Porez na dobit (313+314)		312	0	0
1.	Tekući porez na dobit		313	0	0
2.	Odgođeni porez na dobit (315-316+317-318)		314		
2.1.	Efekat smanjenja odgođene porezne imovine		315		

Kontrolni broj: 118335172

str. 4 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
2.2.	Efekat povećanja odgođene porezne imovine		316		
2.3.	Efekat povećanja odgođenih poreznih obaveza		317		
2.4.	Efekat smanjenja odgođenih poreznih obaveza		318		
J.	Dobit iz redovnog poslovanja (310-312)		319	209.317	0
K.	Gubitak iz redovnog poslovanja (311+312)		320	0	426.482
L.	Dobit ili gubitak od obustavljenog poslovanja		321		
M.	Dobit (319+321)		322	209.317	0
N.	Gubitak (320-321)		323	0	426.482
	IZVJEŠTAJ O OSTALOM UKUPNOM REZULTATU				
O.	Ostali ukupni rezultat (325+331)		324		
1.	Stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha (326+327+328+329-330)		325		
1.1.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		326		
1.2.	Efekti proistekli iz transakcija zaštite ("hedging")		327		
1.3.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		328		
1.4.	Ostale stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha		329		
1.5.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		330		
2.	Stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha (332+333+334+335+336+337-338)		331		
2.1.	Revalorizacija zemljišta i građevina		332		
2.2.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		333		
2.3.	Aktuarski dobiti/(gubici) od planova definiranih primanja		334		
2.4.	Dobici ili gubici po osnovu preračunavanja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja		335		
2.5.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		336		
2.6.	Ostale stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha		337		
2.7.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		338		
P.	UKUPNI REZULTAT (322-323+324)		339	209.317	-426.482
	Zarada po dionici				
	a) Osnovna zarada po dionici		340		
	b) Razrijeđena zarada po dionici		341		
	Dobit/(gubitak) koja pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		342		
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		343		
	Ukupni rezultat koji pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		344		
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		345		

Orašje, 17.02.2024.

Mjesto i datum

ŽIVKOVIĆ (SLAVKO) MIROSLAV

Certificirani računovođa

CR-5591/5

PERICA JELEČEVIĆ

M.P.

Direktor

Kontrolni broj: 118335172

str. 5 od 5

ŽUPANIJSKA BOLNICA

Naziv pravnog lica

Orašje, III ULICA 4

Sjedište i adresa pravnog lica

Djelatnosti bolnica

Djelatnost

UniCredit Bank d.d. Mostar

Naziv banke

3381802200480581

Broj računa

4254019560003

Identifikacioni broj za direktne poreze

-

Identifikacioni broj za indirektne poreze

86.10

Šifra djelatnosti po KDBIH 2010

068

Šifra opštine

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

Orašje

Mjesto

ŽIVKOVIĆ (SLAVKO) MIROSLAV

Certificirani računovođa

CR-5591/5

Broj licence

PERICA JELEČEVIĆ

Direktor

17.02.2024.

Datum

031/712-703

Kontakt

18364312

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
za period koji završava na dan 31.12.2023. godine

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Oznaka za AOP	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG DRUŠTVA						Akumulirana neraspoređena dobit/ (nepokriveni gubitak)	UKUPNO (3+4+5+6+7+8+ 9)	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MANJINSKIH INTERESA	UKUPNI KAPITAL (10+11)
		Dionički kapital	Dionička premija	Rezerve	Revalorizacijske rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu	Revalorizacijske rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	Ostale revalorizacijske rezerve				
		Vlasnički udjeli									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Stanje na dan 31.12.2021. godine	901	2.077.217						-1.027.092	1.050.125		
2. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	902										
3. Efekti retroaktivnog prepravljivanja iznosa priznatih u skladu sa MRS 8	903										
4. Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2021., odnosno 01.01.2022. (901+902+903)	904	2.077.217						-1.027.092	1.050.125		
5. Dobit/(gubitak) za period	905							-426.482	-426.482		
6. Ostali ukupni rezultat za period	906										
7. Ukupni rezultat (905+906)	907							-426.482	-426.482		
8. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	908										
9. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	909										
10. Objavljene dividende	910										
11. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriće gubitka	911							666.667	666.667		
12. Ostale promjene	912										
13. Stanje na dan 31.12.2022. godine (904+907+908-909-910+911+912)	913	2.077.217						-786.907	1.290.310		
14. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	914										
15. Efekti retroaktivnog prepravljivanja iznosa priznatih u skladu sa MRS 8	915										
16. Ponovo iskazano stanje na početku perioda 01.01.2023. godine (913+914+915)	916	2.077.217						-786.907	1.290.310		
17. Dobit/(gubitak) za godinu	917							209.317	209.317		
18. Ostali ukupni rezultat za godinu	918										
19. Ukupni rezultat (917+918)	919							209.317	209.317		
20. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	920										
21. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	921										
22. Objavljene dividende	922										
23. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriće gubitka	923										
24. Ostale promjene	924										
25. Stanje na kraju perioda na dan 31.12.2023. godine (916+919+920-921-922+923+924)	925	2.077.217						-577.590	1.499.627		

Djelatnost
UniCredit Bank d.d. Mostar
Naziv banke
3381802200480581
Broj računa

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010
068
Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
(IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA)**
(Indirektna metoda)
za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI					
1.1.	Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		(+)(-)	501	209.317	-426.482
1.2.	Usklađenja:					
1.2.1.	Amortizacija		(+)	502	474.009	447.654
1.2.2.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme, neto		(+)(-)	503		
1.2.3.	(Dobit)/gubitak od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine, neto		(+)(-)	504		
1.2.4.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nematerijalne imovine, neto		(+)(-)	505		
1.2.5.	(Dobit)/gubitak od dugoročne imovine namijenjene prodaji, neto		(+)(-)	506		
1.2.6.	Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	507		
1.2.7.	Umanjenje vrijednosti investicijskih nekretnina		(+)	508		
1.2.8.	Umanjenje vrijednosti nematerijalne imovine		(+)	509		
1.2.9.	Efekte promjene fer vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine, neto		(+)(-)	510		
1.2.10.	Efekte promjene fer vrijednosti biološke imovine, neto		(+)(-)	511		
1.2.11.	Efekte promjene vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)(-)	512		
1.2.12.	(Dobit)/gubitak od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto		(+)(-)	513		

1758665816

Kontrolni broj: 1758665816

str. 1 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.2.13.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto		(+)(-)	514		
1.2.14.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od potraživanja od kupaca, neto		(+)(-)	515		
1.2.15.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ugovorne imovine, neto		(+)(-)	516		
1.2.16.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku, neto		(+)(-)	517		
1.2.17.	Viškovi, manjkovi, otpisi i prilagođavanje vrijednosti zaliha, neto		(+)(-)	518		
1.2.18.	Otpisane obaveze		(-)	519		
1.2.19.	(Otpuštanje)/dodatno priznata rezervisanja, neto		(+)(-)	520		
1.2.20.	Udio u rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata		(+)(-)	521		
1.2.21.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		(+)	522		
1.2.22.	Prihod od dividendi priznat u bilansu uspjeha		(-)	523		
1.2.23.	Prihodi od kamata i finansijskog najma priznati u bilansu uspjeha		(-)	524		
1.2.24.	Finansijski rashodi priznati u bilansu uspjeha		(+)	525		
1.3.	Promjene u obrtnom kapitalu					
1.3.1.	Smanjenje/(povećanje) zaliha		(+)(-)	526	131	9.440
1.3.2.	Smanjenje/(povećanje) potraživanja od kupaca		(+)(-)	527	-130.310	-21.000
1.3.3.	Smanjenje/(povećanje) ostale imovine i potraživanja		(+)(-)	528	-81.220	-123.801
1.3.4.	Smanjenje/(povećanje) ugovorne imovine		(+)(-)	529		
1.3.5.	Povećanje/(smanjenje) obaveza prema dobavljačima		(+)(-)	530	278.974	-105.050
1.3.6.	Povećanje/(smanjenje) ostalih obaveza		(+)(-)	531	81.898	-85.853
1.3.7.	Povećanje/(smanjenje) ugovornih obaveza		(+)(-)	532		
1.4.	Plaćeni porez na dobit		(-)	533		
A.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u poslovnim aktivnostima (501 do 533)		(+)(-)	534	832.799	-305.092
2.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI					
2.1.	Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme		(-)	535	-748.574	
2.2.	Prilivi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	536		
2.3.	Odlivi po osnovu kupovine investicijskih nekretnina		(-)	537		
2.4.	Prilivi po osnovu prodaje investicijskih nekretnina		(+)	538		
2.5.	Odlivi po osnovu kupovine nematerijalne imovine		(-)	539	-4.022	
2.6.	Prilivi po osnovu prodaje nematerijalne imovine		(+)	540		
2.7.	Odlivi po osnovu kupovine biološke imovine		(-)	541		
2.8.	Prilivi po osnovu prodaje biološke imovine		(+)	542		
2.9.	Prilivi po osnovu prodaje dugoročne imovine namijenjene prodaji		(+)	543		

Kontrolni broj: 1758665816

str. 2 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
2.10.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(-)	544		
2.11.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(+)	545		
2.12.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(-)	546		
2.13.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)	547		
2.14.	Ulaganja u ostalu finansijsku imovinu po amortizovanom trošku		(-)	548		
2.15.	Prilivi od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku		(+)	549		
2.16.	Primljena kamata i prihod od finansijskog najma		(+)	550		
2.17.	Naplaćena potraživanja od finansijskog najma		(+)	551		
2.18.	Naplaćena potraživanja od finansijskog podnajma		(+)	552		
2.19.	Kupovina udjela u zavisnim društvima		(-)	553		
2.20.	Prilivi od otuđenja udjela u zavisnim društvima		(+)	554		
2.21.	Kupovina udjela u pridruženim društvima		(-)	555		
2.22.	Prilivi od otuđenja udjela u pridruženim društvima		(+)	556		
2.23.	Kupovina udjela u zajedničkim poduhvatima		(-)	557		
2.24.	Prilivi od otuđenja udjela u zajedničkim poduhvatima		(+)	558		
2.25.	Primljene dividende		(+)	559		
2.26.	Prilivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(+)	560		
2.27.	Odlivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(-)	561		
2.28.	Ostali prilivi iz ulagačkih aktivnosti		(+)	562	530.900	
2.29.	Ostali odlivi iz ulagačkih aktivnosti		(-)	563	-344.216	-367.636
B.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u ulagačkim aktivnostima (535 do 563)		(+)(-)	564	-565.912	-367.636
3.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI					
3.1.	Prilivi od emisije dionica/uplaćeni vlasnički kapital		(+)	565		
3.2.	Sticanje vlastitih dionica		(-)	566		
3.3.	Prilivi od prodaje stečenih vlastitih dionica		(+)	567		
3.4.	Isplaćene dividende		(-)	568		
3.5.	Prilivi od uzetih kredita		(+)	569		
3.6.	Otplata glavnice uzetih kredita		(-)	570		
3.7.	Otplata kamate po uzetim kreditima		(-)	571		
3.8.	Otplata glavnice po najmovima		(-)	572		
3.9.	Otplata kamate po najmovima		(-)	573		
3.10.	Prilivi po osnovu izdatih dužničkih instrumenata		(+)	574		
3.11.	Odlivi po osnovu otplate izdatih dužničkih instrumenata		(-)	575		
3.12.	Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti		(+)	576	0	666.667
3.13.	Ostali odlivi iz finansijskih aktivnosti		(-)	577		

Kontrolni broj: 1758665816

str. 3 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
C.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u finansijskim aktivnostima (565 do 577)		(+)(-)	578	0	666.667
4.	NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA (A+B+C)		(+)(-)	579	266.887	-6.061
5.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU PERIODA		(+)(-)	580	120.595	126.656
6.	EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA		(+)(-)	581		
7.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA (4+5+6)		(+)(-)	582	387.482	120.595

Orašje, 17.02.2024.
Mjesto i datumŽIVKOVIĆ (SLAVKO) MIROSLAV
Certificirani računovoda
CR-5591/5
Broj licencePERICA JELEČEVIĆ
M.P.
Direktor

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Županija Posavska
ŽUPANIJSKA BOLNICA ORAŠJE

Broj: 01-529/24
Datum: 09.09.2024

III ulica br. 4, 76270 Orašje
telefon: 031/716-300, e-mail: info@bolnicaorasje.ba
Ured Ravnatelja tel.: 031/716-306 fax 714-680
E-mail: ured.ravnatelja.zborasje@gmail.com

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA UPRAVE

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI 2580) se daje u vezi s vašom finansijskom revizijom **Županijske bolnice** za 2023. godinu, za svrhe izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Izjava se daje takođe sa svrhom potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima **Županijske bolnice** u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bi smo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti su razumne i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana su adekvatno računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Svi događaji nakon datuma finansijskih izvještaja i za koje Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja zahtijevaju prepravljanje ili objavljivanje bili su prepravljani ili objavljeni.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvrjeđivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava, za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova smo proveli u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.

1

- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godne ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane su u finansijskim izvještajima.
- Omogućili smo vam:
 - Pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja.
 - Pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku pokrenutih protiv **Županijske bolnice** i pokrenutih od **Županijske bolnice**, procjene ishoda tih sporova, kao i procjenu rezervisanja za iste.
 - Pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama.
 - Dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije.
 - Neograničen pristup osobama u **Županijskoj bolnici** za koje ste vi utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Dali smo vam sve značajne informacije vezane za finansijske izvještaje koje zahtijevaju odredbe važećih zakonskih i drugih relevantnih propisa kojima je isto utvrđeno.
- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet subjektivih povezanih stranaka i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo vam sve informacije u vezi sa prijevaram i sumnjom da ona postoji za koje imamo saznanja i koja može uticati na instituciju, a uključuje:
 - Rukovodstvo
 - Zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli
 - Ostale, u situacijama gdje prijevara može imati materijalno značajan efekat na finansijske izvještaje.

Ravnatelj

prim.dr.med. Perica Jelečević